

SZAKMAI TERV

Az EFOP-3.3.7-17

„Informális és nem formális tanulási lehetőségek kialakítása a köznevelési intézményekben”

c. felhíváshoz

„Neves névtelenek”

Szerencsi Szakképzési Centrum

3900 Szerencs, Rákóczi Ferenc út 125.

Tartalomjegyzék

1. A projekt megvalósítóinak bemutatása	1
1.1. A támogatást igénylő bemutatása	1
2. Felhíváshoz való illeszkedés bemutatása	7
2.1 Célcsoport bemutatása	13
2.2 Célok illeszkedése a helyi igényekhez	15
2.3 A projekt hosszú távú hasznosulásai	16
2.4 Előnyt jelentő szempontok	19
3. A projekt szakmai tartalmának bemutatása	19
3.1. A megvalósuló tevékenységek és célok részletes bemutatása	19
3.2. A projekt megvalósításához szükséges szervezeti feltételek, humán erőforrások és infrastrukturális feltételek átfogó bemutatása	43
3.3. Az indikátorok és számszerűsített műszaki-szakmai mutatók teljesülése	49
3.4. A tervezett költségek szakmai indokoltsága	50
3.5. A megvalósítás ütemterve	62
4. A projekt fenntartása	63
4.1. A fenntartási időszak szakmai és pénzügyi kötelezettségei	65
5. Horizontális és fenntarthatósági vállalások	66
6. Kockázatelemzés	68
7. Tisztázó kérdésre adott válaszok	82

1. A PROJEKT MEGVALÓSÍTÓINAK BEMUTATÁSA

1.1. A támogatást igénylő bemutatása

Iskolánk fenntartói jogait a Nemzetgazdasági Minisztérium látja el a Szerencsi Szakképzési Centrumon keresztül. Intézményünk székhelye a Szerencsi Szakképzési Centrum (Szerencs, Rákóczi Ferenc út 125. szám), amely többcélú közoktatási intézmény, jelenleg 7 tagintézménnyel működik, képviselője Jakab Dénes főigazgató.

	Támogatást igénylő
Hivatalos megnevezés:	Szerencsi Szakképzési Centrum
Székhelye:	3900 Szerencs, Rákóczi Ferenc út 125.
Gazdálkodási formakód:	312 - Központi költségvetési szerv
Az intézmény OM azonosítója:	203055
Adószám:	15832173-2-05
Képviselő:	Jakab Dénes
TEAOR kód 08:	85.32 - Szakmai középfokú oktatás
Fejlesztéssel érintett intézmény:	Szerencsi Szakképzési Centrum Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája
Megvalósítási helyszín:	3980 Sátoraljaújhely, Deák Ferenc utca 10.

Iskolánk a **Szerencsi Szakképzési Centrum Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája** 2016. július 1-jén került a Szerencsi Szakképzési Centrumhoz, státuszunk tagintézmény, tagintézmény-vezetőnk Tiszolci Józsefné.

Sátoraljaújhely

Sátoraljaújhely város Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. A Sátoraljaújhelyi járás és kistérség székhelye.

A város Észak-Magyarországon, a Zempléni hegyvidék, régi nevén Eperjes-Tokaj Érchegység északkeleti részében, a szlovák határ mentén fekszik, Miskolctól közúton 82 km-re. Három tájegységet köt össze: a Bodroghöz, a Hegyköz és a Hegyalja „kapuja”.

Iskolánk jelenleg az alábbi alapfeladatokat látja el:

- 4 évfolyamos gimnáziumi nevelés-oktatás,
- 6 évfolyamos gimnáziumi nevelés-oktatás,

- szakgimnáziumi nevelés-oktatás (közismereti oktatás),
- szakgimnáziumi nevelés-oktatás (szakképzés),
- szakközépiskolai nevelés-oktatás,
- felnőttoktatás

Nappali tagozatos tanulói létszám	309 fő
HH-s tanuló	49 fő
ebből HHH-s	20 fő
Gyermekvédelmi támogatásban részesül	57 fő

Az 1970-es évektől iskolánk az értelmiségi pályára történő hagyományos felkészítés mellett fokozatosan nyitott a szakképzés irányába. Kezdetben egészségügyi, majd idegenforgalmi képzést honosítottunk meg, mind a kettő esetében az érettségi bizonyítvány megszerzése előfeltételnek számított. 2017 szeptemberétől az érettségit adó, illetve érettségire épülő képzésen túl a szakközépiskolai oktatás is beindul iskolánkban.

Az 1994/95-ös tanévtől iskolánkban a szakközépiskolai képzési kínálat öt évfolyamos két tanítási nyelvű idegenforgalmi képzéssel egészült ki, ahol német és szlovák célnyelven folyt az oktatás. Fontosnak tartjuk, hogy a munkaerő-piac igényeihez igazodva a felnőttoktatás keretében esti és levelező tagozaton szerepet vállaljunk a kor kihívásainak megfelelő szaktudással rendelkező munkaerő képzésében.

Emelt óraszámú mozgókép és média tagozatos tanulóink 4 éven keresztül heti 2 órában tanulják a mozgókép és média tantárgyat, amely feladatának tekinti a tudatos médiafogyasztó attitűdjének kialakítását. Ugyanakkor segít a mindennapi kommunikációs helyzetek sikeres megoldásában.

Az emelt óraszámú informatika utazás-turizmus tantárgy diákjai 4 éven keresztül tanulják heti 2 órában az informatikát, és heti 1 órában az utazás-turizmus tantárgyat. Célunk a tudatos utazói gondolkodás kialakítása, a széles körű informatikai ismeretek elsajátíttatása.

Diákjainkat felkészítjük az ECDL-vizsgára.

Célkitűzéseink:

Fontos feladatunknak tekintjük az általános műveltség megalapozását, a sikeres érettségi vizsga megszerzése után a tanulók felsőfokú továbbtanulásának elősegítését, a munkaerő-piaci igények kielégítését. E szerteágazó igények, a tanulók erősen differenciált szociális háttere és motiváltsága miatt fontosnak tekintjük a nem formális tanulási módszerek népszerűsítését, az önálló ismeretszerzési gyakorlat

elsajátítását. A projekt módszere hozzájárul a tanulók együttműködési kompetenciájának fejlesztéséhez, a toleráns attitűd kialakításához, és reményeink szerint a lemorzsolódás csökkenéséhez.

A projekt megvalósításával további célunk, hogy a diákjaink

- sajátítsák el az információ gyűjtés lépéseit,
- legyenek képesek az általuk gyűjtött információkból adatbázist összeállítani,
- az általuk gyűjtött információkat legyenek képesek tematikusan feldolgozni, és
- az általuk létrehozott szellemi termékeket legyenek képesek megfelelő formában nyilvánosságra hozni (pl. helytörténeti kiadvány, honlap, előadás).
- a saját élményeken keresztül történő tanulás hozzájárul a tanultak mélyebb megértéséhez, elsajátításához, a tanuláshoz történő pozitív érzelmi viszonyulás kialakításához a diákok részéről.

Iskolánkban folyamatosan szervezünk szakköröket, diákköröket. Több esetben ezek munkájába bevonjuk térségünk közép és általános iskoláit is. Diákjaink rendszeresen képviselik magukat különböző versenyeken, amelyek egy részét iskolánk szervezi, ill. helyet biztosít a rendezvények számára.

Nagyon jó a kapcsolatunk a város levéltárával, ahol diákjaink rendszeresen végeznek kutató munkát helytörténeti témákban pl. a zsidóság története Sátoraljaújhelyben, Szlovákok a Maga-hegy lábánál (Rudabányácska története), Székely Elek polgármestersége és munkássága a századfordulón.

A Kossuth Szövetség által meghirdetett pályázatokon évről évre több mint 15 tanulónk pályázik, többen rendelkeznek már Arany ill. Ezüst oklevéllel.

Az Eszterházy Károly Egyetem által meghirdetett pályázatokra is rendszeresen nyújtunk be pályamunkákat.

Az informális tanulás keretein belül hasznosnak tekintjük a versenyek, vetélkedők, kiállítások szervezését.

Legsikeresebb rendezvényünk az Édesanyanyelvünk nyelvhasználati verseny országos döntője, melyet idén 45. alkalommal rendezünk meg. A három napos programkísérő rendezvényeiről is gondoskodunk, kiállítás, mozi, színházi előadás, kirándulás stb.

Ezen kívül több alkalommal rendeztünk képzőművészeti kiállítást városunk könyvtárában.

Minden évben regionális vers-prózamondó versenyt szervezünk Czigány Lóránt tiszteletére. 2014-ben iskolánk fennállásának 225. évfordulója alkalmából egész éves programsorozattal tisztelegtünk. pl. Kiállítást rendeztünk muzeális könyveinkből, amelyet Dr. Monok Istvánt az MTA főigazgatója nyitott meg.

Évfordulók, tantárgyak kapcsán rendszeresen szervezünk vetélkedőket.

Iskolánkban fontos feladatnak tekintjük az informális tanulás alkalmazását.

Ennek egyik legeredményesebb formája az erdei iskolai programunk, amikor egy egész tanítási hetet áldozunk erre az oktatási formára.

Megvalósított projekt	
Projekt megnevezése (pályázati projekt címe)	Erasmus+ Comenius Iskolai Együttműködés
A megvalósítás időpontja (fizikai zárás időpontja napra pontosan, éééé.hh.nn)	2013.június – 2015. június 30.
A projekt összes költsége (Ft)	
Támogatott projekt esetén program neve	„A future we dream”
Támogatott projekt esetén pályázati azonosító	13/0030-C/1153
Projekt rövid összefoglalása	A természet megfigyelése, megszerettetése és ezen keresztül a környezettudatos magatartás fejlesztése áll a hat iskola közreműködésével lebonyolított projekt középpontjában. A természeti megfigyelések mellett nagy hangsúlyt fektettünk a tanulók társadalmi és kulturális ismereteinek bővítésére is, ezek a törekvések hozzájárultak az Európai értékek hatékony érvényesüléséhez.
Megvalósított projekt	
Projekt megnevezése (pályázati projekt címe)	Erasmus+ Comenius Iskolai Együttműködés
A megvalósítás időpontja (fizikai zárás időpontja napra pontosan, éééé.hh.nn)	2013 – 2015. június 30.
A projekt összes költsége (Ft)	
Támogatott projekt esetén program neve	„A year long journey: 4Seasons”
Támogatott projekt esetén pályázati azonosító	13/0030-C/2152
Projekt rövid összefoglalása	Két éves kölcsönös partnerségen (Olaszország) alapuló projekt volt, melynek során valódi nemzetközi együttműködés és szoros kapcsolat alakult ki a tanárok és diákok között. Ennek a Comenius kétoldalú partnerségnek az volt a célja, hogy támogassa Sátoraljaújhely és Sorát a turizmus segítségével, és a tanulókat megismertesse új módszerekkel, hogy hogyan lehetnek jó idegenvezetők, valamint megismerkedjenek egymás lakóhelyének műemlékvédelmi és turizmus politikájával.
Megvalósított projekt	
Projekt megnevezése (pályázati projekt címe)	Erdei Iskola
A megvalósítás időpontja (fizikai zárás időpontja napra pontosan, éééé.hh.nn)	2015.06.09 – 2016.06.15.
A projekt összes költsége (Ft)	
Támogatott projekt esetén program neve	
Támogatott projekt esetén pályázati azonosító	NTP-KKT-B-14-0019
Projekt rövid összefoglalása	Az iskolánk hatosztályos képzésében résztvevő tanulók 7.évfolyamon egy hetet töltenek el erdei iskolában, speciális tanrend

	szerint. Fontos feladat a természet megfigyelése, ezeknek a dokumentálása és nem elhanyagolható e tábor közösségépítő jellege.
Megvalósított projekt	
Projekt megnevezése (pályázati projekt címe)	Kis természettudósok tábora
A megvalósítás időpontja (fizikai zárás időpontja napra pontosan, éééé.hh.nn)	2015.06.08 – 2015.06.12.
A projekt összes költsége (Ft)	
Támogatott projekt esetén program neve	
Támogatott projekt esetén pályázati azonosító	NTP-MTI-14-0056
Projekt rövid összefoglalása	Iskolánk nagy erőfeszítéseket tesz a természettudományos tárgyak megszerettetésére. A tanterv szerint alacsony óraszám nem mindig ad lehetőséget arra, hogy a természettudományoknak a mindennapokban való megvalósulására ki tudjunk térni. A rendhagyó környezetben eltöltött idő, a természetbeni megfigyelések nappal és éjszaka különösen nagy hatással voltak a tanulókra.

Folyamatban lévő projekt	
Projekt megnevezése (pályázati projekt címe)	Erasmus+ szakképzési mobilitási pályázat
A megvalósítás időpontja (fizikai zárás időpontja napra pontosan, éééé.hh.nn)	2017.11.01 – 2018.11.01.
A projekt összes költsége (Ft)	
Támogatott projekt esetén program neve	Kossuthosok Európai Gyakorlaton
Támogatott projekt esetén pályázati azonosító	2017-1-HU01-KA102-035327
Projekt rövid összefoglalása	Gyakorló ápoló és turisztikai szervező és értékesítő szakképzésben tanulók gyakorlatuk egy részét Olaszországban és Ausztriában tölthetik el a pályázat révén. Az elméleti tudásuk gyakorlatban való alkalmazása egyetemes jellegének kidomborítása, idegen nyelv gyakorlása alapvető kommunikáció elsajátítása, érzékenyítés más nemzetek iránt.

Iskolánkban rendelkezésre áll az a szellemi és emberi forrásbéli kapacitás, amely alkalmassá teszi intézményünket jelen projekt sikeres lebonyolítására.

A pályázaton történő indulásunk jogi háttere rendezett. Jelen felhívásra támogatási felhívásra kérelmet nyújthatnak be ti. a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 7. § (1) b), c) szerinti nevelési-oktatási intézmények és fenntartók, valamint a többcélú intézmények általános iskolai és gimnáziumi feladatot ellátó intézményegységei és fenntartók, amely feltételeknek iskolánk megfelel.

Mivel iskolánk a Szerencsi Szakképzési Centrum alá tartozik, ezért a pályázaton való induláshoz szükség volt az ő hozzájárulásukra, amit természetesen megadtak. A Szerencsi Szakképzési Centrum csupán ezt az egy támogatási igényt nyújtja be jelen pályázati kiírásra.

Projektünk az informális és nem formális tanulási lehetőségek új módszertanának kidolgozását, bevezetését tűzi célul a Sátoraljaújhelyen élők is használhassák a modern technológiát hely- és családtörténeti kutatásokhoz. Egy ilyen projekt megvalósulásának ideális színhelye a városunk, amely jelentős történelmi tradíciókkal rendelkezik – valaha Zemplén megye székhelye volt –, amely diákjainkat a múlt megismerésére inspirálja.

Iskolánk maga is nagy múltra tekint vissza: jogelődünket II. József rendeletére 1789-ben alapította a piarista rend. Az intézmény falai között tanult Kossuth Lajos és Trefort Ágoston is, amelynek emlékeit is őrzi könyvtárunk.

Könyvtárunk, a Czigány Lóránt Iskolai Könyvtár több mint 225 éves múltra tekint vissza, az állomány gyűjtése 1789-ben 176 kötetel indult, jelenleg közel hétezer 100 évnél régebbi könyvvel rendelkezik.

Sátoraljaújhely a XX. század fordulója előtt és még utána is jó ideig kiemelt szerepet töltött be a térségben, a polgári élet és kultúra fellegvárának számított. Gimnáziumunk évszázados tradíciói, a nagy értékű, régi könyveket tartalmazó iskolai könyvtárunk, és az a körülmény, hogy városunkban működik egy kihelyezett levéltár is, alkalmassá tesz minket arra, hogy a pályázat keretében kidolgozzunk és bevezessünk egy, az iskolán belüli nem formális és informális programok fejlesztését.

De nemcsak a múltunk, hanem a jelenünk is megalapozza a pályázati program megvalósításának sikerességét.

Napjainkban 4 évfolyamos gimnáziumi, szakgimnáziumi, szakközépiskolai oktatással foglalkozunk a közoktatás keretében, valamint esti és levelező tagozaton felnőttoktatást is végzünk.

Képzési struktúránk kifejezetten összhangban áll a pályázati programmal, amelynek szakszerű lebonyolítását támogatja a felkészült pedagóguskar, valamint eredményeit több területen is fel fogjuk tudni használni.

Mivel iskolánk egyik specialitása a turizmus-idegenforgalmi képzés, így az elkészült honlap és a kiadványok egyik – az iskola keretein túlmutató - célja, hogy új módon irányítsák rá a figyelmet Sátoraljaújhely kevésbé ismert szellemi kincseire. A kutatási eredmények, illetve a megvalósítandó programok növelik városunk vonzerejét, erősítik idegenforgalmát, kölcsönösen támogatva az emelt szintű utazás-turizmusképzésünket. A megvalósítás és az eredmények hasznosítása során is erőteljesen támaszkodunk az emelt óraszámú informatika, valamint a szintén emelt óraszámú mozgókép és médiaképzési programunk szereplőire. A honlap frissítése, feltöltése, adatbázisok készítése segíti a számítástechnikai ismeretek elmélyítését, valamint a cikkírási kompetenciákat fejlesztését is támogatja.

A megvalósításról a Szerencsi Szakképzési Centrum együttműködési megállapodást kötött a Sátoraljaújhelyi Tankerületi Központtal, amely utóbbi a projekt térségben történő népszerűsítését vállalta. Ez a tankerületi központ Cigándi, Gönci, Sárospataki és Sátoraljaújhelyi Járásban lévő intézményeit érinti, ahonnan legalább 50 diák bekapcsolását vállalta a programba.

Szintén együttműködünk, amelyről megállapodás is született, a Sátoraljaújhelyi Városi Könyvtárral is, amely a projekt népszerűsítését, szakmai támogatását vállalta, valamint, hogy együttműködik a projektelemekek – előadások, vetélkedők, konferencia – sikeres megvalósításában.

2. FELHÍVÁSHOZ VALÓ ILLESZKEDÉS BEMUTATÁSA

A program kapcsolódása az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program prioritásaihoz

A konstrukció az Emberi Erőforrás Operatív Program (EFOP) Gyarapodó tudástőke 3. prioritási tengelyéhez kapcsolódik, hozzájárulva Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014–2020-as fejlesztési időszakra 10. tematikus célkitűzéséhez. A Partnerségi Megállapodásban foglalt célkitűzésen belül a Felhívás tartalma „a korai iskolaelhagyók számának csökkentése és a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése, a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása a koragyermekkori nevelésben, az alap- és középfokú oktatásban, ideértve az oktatásba való visszatérést ösztönző formális, informális és nem formális tanulási formákat is” (10.i). beruházási prioritáshoz járul hozzá.

Európa 2020 Stratégia

Részben több nemzetközi szervezet - így az EU és az ENSZ -, részben a nemzeti kormányok és nem kormányzati szervezetek erőfeszítéseinek köszönhetően a közelmúltban megnőtt az érdeklődés az önkéntes munka iránt. A fiatal önkénteseket célzó első uniós kezdeményezések az 1990-es évek közepén láttak napvilágot. A 2010. évi „Európa 2020” stratégia többek között az önkéntesek ösztönzésével kíván jól képzett munkaerőt biztosítani a gyorsan változó tudásalapú gazdaság szükségleteinek kielégítésére.

Az uniós szakpolitikák közül az ifjúságpolitika és az oktatáspolitiká kapcsolódik legszerveesebben a fiatalok önkéntes munkájához. Az önkéntes munkát mindkét szakpolitika a nem formális tanulás olyan formájának tekinti, amely segítségével a munkaerőpiacon jól értékesíthető készségekre tehetnek szert a fiatalok. Mivel az EU csak korlátozott hatáskörrel rendelkezik az oktatás- és ifjúságpolitika területén, a legnagyobb befolyással bíró (tanácsi szinten elfogadott) dokumentumok egyelőre csak ajánlások, úgy az oktatásügy - a tanulók, szakképzésben részt vevők, önkéntesek, tanárok és oktatók Közösségen belüli mobilitásáról szóló ajánlás (2001) -, mint az ifjúságpolitika - a fiatal önkéntesek európai mobilitásáról szóló ajánlás (2008) - tekintetében.

Az uniós ifjúságpolitika azzal segítette elő legnagyobb mértékben az önkéntes munkát, hogy az 1990-es években létrehozta az EVS-t (European Volunteer Service, Európai Önkéntes Szolgálat). Az ifjúságpolitika 2001 óta a nyitott koordinációs módszer (OMC) alkalmazásával igyekszik elősegíteni a tagállamok közötti együttműködést. A fiatal önkéntesek munkájának előmozdítása terén az együttműködés elsősorban a önkéntesmunka-lehetőségek (programok) létrehozását, valamint azoknak a fiatalok körében történő népszerűsítését és (a korlátozottabb lehetőségekkel bíró fiatalok számára is) elérhetőbbé tételét célozza.

Az uniós oktatáspolitiká az önkéntes munkát (a diákok, kutatók, tanárok és oktatók számára kínált lehetőségek mellett) a tanulási célú mobilitás egy típusának tekinti. Ennélfogva különös figyelmet fordít a mobilitási tapasztalat minőségére. Az Európai Mobilitásminőségi Charta (2006) úgy rendelkezik, hogy a külföldi önkéntes szolgálatnak (vagy a tanulási célú mobilitás bármely más formájának) kellőképpen tervezettnek, előkészítettnek, strukturáltnak és célorientáltnak kell lennie, és azt megfelelő értékelésnek kell követnie. A minőségi szabványok kulcsfontosságúak ahhoz, hogy az önkéntes szolgálat alatt szerzett ismeretek átláthatóak legyenek, és az önkéntes munka során megszerzett készségeket hivatalosan is el lehessen ismerni. A készségek hivatalos elismerése különösen fontos a munkaerőpiacra történő belépés vagy a formális oktatásban való részvétel terén nehézségekkel küzdő hátrányos helyzetű fiatalok esetében.

Köznevelés-fejlesztési Stratégia

Az Európai Unió foglalkoztatást, valamint intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégiájának egyik kiemelt célkitűzése a képzettségi szint növelése, amelyhez konkrét célként a felsőfokú vagy azzal egyenértékű végzettséggel rendelkezők arányának növelése, a kisgyermekkorban való részvétel – mint a későbbi oktatás sikerességének alapja – növelése, valamint a végzettség nélküli iskolaelhagyás mértékének csökkentése kapcsolódik. Az innováció alapját képező kreativitás fejlesztése, a tudományos – elsősorban természettudományos – és matematikai érdeklődés, valamint a vállalkozói készség felébresztése és megtartása, ismeretekkel és készségekkel történő bővítése az iskolában európai szintű célkitűzés. Az Európa 2020 prioritásai és keretei alkalmasak arra, hogy a magyar köznevelés sajátos problémáira és kihívásaira szakszerű megoldási irányokat jelöljünk ki.

A Magyarországon 2010 és 2014 között lezajlott átalakítások megfelelő alapot szolgáltatnak a 2014–2020 időszakra vonatkozó köznevelés-fejlesztési stratégia főbb gondolati vezérelveire:

- a méltányosság (equity) érdekében nagyobb állami szerepvállalással biztosítja a köznevelés egységes minőségét;
- erősíti az oktatás nevelő (socialization) szerepét;
- új egyensúlyt teremt a tudás, a kompetenciák és az attitűdök átadásában;
- helyreállítja a pedagógus-életpálya presztízsét;
- az intézkedésekkel kiemelten támogatja a teljes foglalkoztatottság megvalósítását, a demográfiai folyamatok megfordítását, illetve a családközpontúság megvalósítását, emellett a társadalmi felzárkózást és az esélyteremtés növelését is.

Duna Régió Stratégia (DRS)

A Duna Régió Stratégia (DRS) a jelen Projekt keretében megvalósuló fejlesztések támogatják és szolgálják a DRS-ban a makro-régió egyes területei közötti nagyfokú regionális fejlettségbeli különbségek felszámolására, lényeges mérséklésére meghatározott célok megvalósulását.

A Duna Régió Stratégia 9. prioritásának (Az emberi erőforrásba és képességekbe való befektetés) beavatkozási területei kapcsán célul tűzi az elmaradott régiók, térségek versenyképes tudáshoz való hozzájárulásához. A Projekt ezen cél megvalósítását a hátránykompenzációs tevékenységeken és a társadalmi együttműködés erősítésén keresztül támogatja.

A köznevelési intézmények és az általuk fenntartott szervezetek a közösségi igények és a felmerülő összetett társadalmi problémák hatékony kezelésében kiemelkedő szerepet töltenek be. A társadalmi folyamatok hatására fokozódó szükség van a formálisabb, kisebb-nagyobb közösségeket létrehozó, erősítő, támogató tevékenységekre. A közfeladatot ellátó intézményi struktúra szolgáltatásai a társadalmi igények

nem teljes körére tudnak választ adni, a szolgáltatáshiányos területeken, továbbá a szolgáltatások „réseiben” (határterületeken) a szükségletek ellátása fejlesztést igényel. A köznevelési és civil szereplők rendelkeznek megfelelő tapasztalatokkal a problémák kezelésében, a hátránykompenzációs tevékenységek, a fogyatékos személyek megszólítása, közösségbe vonása, a szemléletformálás és a hátrányos helyzetű személyek integrációja terén. A köznevelési, valamint a civil szervezetek szervezeti struktúrája egy-egy jó gyakorlat országos, hálózatszerű továbbadásának lehetőségét biztosítja. Jelen vannak a kórházakban a kórházlelkészség, a börtönökben a személyes segítségnyújtás által, és részt vesznek a szenvedélybetegség, a függőség megelőzésében, a fiatalok közösségbe vonásában, és az idősgondozás azon részében, amely még az intézményi kereteken kívül áll (önkéntes szolgálatok).

A civil szervezetek jelentős tevékenységet fejtenek ki a hátrányos helyzetű személyek befogadásában, a leszakadó rétegek támogatásában, életük megsegítésében, a mélyszegénységben és a többségi társadalomban élők közötti szociokulturális hátrányok csökkentésében. A hátrányok csökkentése mellett további cél a mélyszegénységben élők – köztük teljes családok és romák – felzárkóztatása, a gyermekek és fiatalok esélyeinek növelése, az egyedülálló idősök veszélyeztetettségének csökkentése, valamint a szegénység, a bűnelkövetés és a fizika-mentális leépülés esélyének a mérséklése. Romákkal való foglalkozások keretében képzések, programok során fejlesztik készségeiket, képességeiket, továbbá szemléletformálással segítik elő a társadalomba való sikeres beilleszkedésüket. A civil szerepvállalás kiemelt jelentőségű a karitatív és önkéntes tevékenység, és a helyi közösségek megtartó erejének elősegítése terén. A civil szervezetek egyre nagyobb szerepet vállalnak a szegénységben élők – köztük nagyszámú roma ember - foglalkoztatásának támogatásában. Cél, hogy minél több rászoruló és dolgozni akaró ember munkához és keresethez jusson.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS)

A Projekt illeszkedik a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiában (NTFS) foglaltakkal, melyben - összhangban az EU 2020 és az NRP-ben rögzített célokkal – a társadalmi felzárkózással kapcsolatban megfogalmazott intézkedések alapeleme az együttműködés, a társadalmi kohézió, a közösségért, a személyes sorsért vállalt felelősség megerősítése.

Az NTFS-ben átfogó szempont az érintettek aktivitásának, személyes részvételének előmozdítása, az önmaguk és családjaik helyzetéért viselhető felelősség megerősítése. Az NTFS nyomán olyan programok megalkotására van szükség, amelyeknek közvetlen célja az érintettek önálló életvezetési képességeinek megerősítése, a munkaerőpiacra való belépést segítő munkakultúra kialakítása. Ezek nyomán szükséges a szegénység, a hátrányos helyzet átörökítését eredményező deprivációs ciklusok megtörése, a közösségi megoldások támogatása.

Az NTFS alapján, megkülönböztetett figyelmet és lehetőséget kell biztosítani azon civilközösségeknek is, amelyek felzárkózást segítő aktivitása ezt indokoltá teszi. Meg kell teremteni a helyi és regionális szintű

döntéshozók, továbbá a magánszféra érdekeltségét, ösztönözni kell részvételüket a felzárkózási programok, intézkedések végrehajtása, sikeressége érdekében.

Fentieknek megfelelően megállapítható, hogy a Projekt céljai illeszkednek a szakmapolitikai környezethez, a kapcsolódó jogszabályok adta környezethez.

A projekt célja olyan tanórán kívüli ismeretterjesztő és fejlődést elősegítő programok megvalósítása, melyek művészeti, kulturális és kreatív tartalommal rendelkeznek és hozzájárulnak a gyermekek különböző kompetenciáinak fejlesztéséhez, ezáltal kiterjesztve és színesítve a neveléshez és képzéshez való hozzáférés lehetőségeit.

A kulturális fejlesztés, mint nevelési eszköz nagyban meghatározza a gyermekek érzékelésének és kogníciójának kereteit, megismerteti velük az emberi viselkedés alapjainak motívumait, meghatározza jövőbeni értékrendjüket és identitásukat valamint szerepet játszik jellegzetes kommunikációs módok kifejlődésében is. A megfelelő kulturális nevelés fejleszti a gyermekek kreatív képességet, utat nyit önkifejező kezdeményezéseiknek és biztosítja számukra a megfelelő motivációt céljaik eléréséhez. Ezt szem előtt tartva a projektben megvalósítani kívánt programok pedagógusok és szakemberek bevonásával olyan módon kerültek összeállításra, hogy minden érintett korosztály számára biztosítsák a megfelelő kulturális, ismeretterjesztő tartalommal rendelkező foglalkoztatási formát, kiemelt figyelmet fordítva a sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő gyermekek speciális igényeire. A projekt célja, hogy minden résztvevő gyermek képességeihez és saját fejlődési üteméhez szabott foglalkoztatásban részesülhessen, így az oktatásban egyenlő eséllyel vehessen részt. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek érdekében a programok az intézményekkel egyeztetve és az illetékes szakértői bizottság által meghatározott feltételek figyelembevételével, a kidolgozott speciális tantervekhez igazodva kerülnek kialakításra.

A projekt megvalósítása során különös figyelmet kell fordítani a bevont gyermekek megszólításának és foglalkoztatásának módjára, elkülönített cselekvési tervet szükséges meghatározni és alkalmazni a különböző korosztályú résztvevők esetében. A programok összeállításakor fontos figyelembe venni a gyermekek életkori sajátosságait, különös tekintettel az egyedfejlődés szakaszaira és az életút különböző periódusaira. Ezek figyelembevétele mellett szükséges meghatározni azokat a foglalkoztatási formákat, melyek biztosítják, hogy a különböző kulturális, ismeretterjesztő, fejlesztő jelleggel bíró tartalmak a gyermekek számára megfelelő módon kerülhessenek átadásra. A résztvevő gyermekeket életkoruk alapján két csoportra – kisiskolások, kiskamaszok – oszthatjuk. Ezekben az életkori fázisokban a gyermekek kulturális fejlődéséért a család mellett az iskolai környezet is nagyban felelős. A gyermekek ezekben az időszakokban cselekvés során sajátítják el az ismereteket és szerzik meg szükséges kompetenciákat, ezért fontos a tevékenységközpontú pedagógia alkalmazása. A programok összeállítása során arra törekedtünk, hogy minden tevékenység tartalmazzon kreatív, ösztönző, foglalkoztató elemeket, melyek segítségével a gyermekek könnyedén elsajátítják a megfelelő képességeket és fejlesztik készségeiket.

A korcsoportok mellett a gyermekek kulturális tevékenységekhez való egyéni viszonyulását is szükséges figyelembe venni a megvalósításkor. A gyermekek érdeklődését megismerve megfelelő feladatokkal tágítani lehet a szívesen végzett esztétikai tevékenységek körét. Törekedni kell arra, hogy a gyermekek érdeklődési köre kiterjedté váljon, ne legyen egyoldalú. A cél elérése érdekében szeretnénk volna a bevont kívánt célcsoport körébe tartozó gyermekekkel előzetesen megismertetni a tervezett programokat. Az előkészítés során a pedagógusok és szülők visszajelzései illetve a partnerként együttműködő intézmények adatszolgáltatásai voltak segítségünkre a várható igények felmérésében, ez alapján került meghatározásra az egyes programokba bevont kívánt gyermekek létszáma illetve a tevékenységek megvalósításának gyakorisága.

A PISA-felmérés és egyéb OECD és hazai vizsgálatok szerint hazánk esetében erős az összefüggés a tanulók tanulási lehetőségei, iskolai teljesítménye, későbbi pályaválasztása, munkaerő-piaci sikeressége és egyéni-családi szociokulturális háttérjellemzői között. Az iskolai szegregáció jelensége részben a térben ható társadalmi folyamatokra, részben az egyes hátrányos és nem hátrányos helyzetű tanulók közötti különbségek nem megfelelő tompítására vezethető vissza.

A hátrányos helyzetű családok korlátozott anyagi forrásaikat jellemzően a megélhetésre fordítják, így esetükben háttérbe szorulnak az iskoláztatáshoz, oktatáshoz, készségfejlesztő- és kulturális tevékenységekhez kapcsolódó költségek. Az anyagi javak hiánya azt eredményezi, hogy a szülők nem tudnak megfelelően ingergazdag környezetet teremteni, ezáltal a gyermekek gondolkodási, verbális és tanulási képességei is romlásnak indulnak. A tanulási sikertelenség gátolja a társadalmi beilleszkedést, a társadalmi együttélés területén elfoglalandó pozíciók megszerzésének és megtartásának képességét. Ennek elkerülésére megfelelő mód a tanulók korai fejlesztése, a képességhiányok kialakulásának megelőzése. A térségben található nevelési-oktatási intézmények jelenleg is arra törekuszenek, hogy a kulturális körülményekben korlátozott gyermekek számára lehetőséget biztosítsanak a felzárkózásra, azonban a magas tanulói létszám, az alacsony pedagógusi állomány és a meghatározott költségkeret miatt az óvodák és iskolák ilyen jellegű lehetőségei korlátozottak. Jelen fejlesztés lehetőséget nyújtana arra, hogy az intézmények a hátrányos helyzetű gyermekekre több figyelmet fordíthassanak, speciális igényeikhez igazodva a számukra megfelelő nevelési- és képzési tematikát alakíthassanak ki.

A fent ismertetett jelenség miatt támogatást igénylő különösen fontosnak tartja, hogy a projekt keretében megvalósított tevékenységek minden résztvevő számára díjmentesen hozzáférhető formában valósuljanak meg. Fontos, hogy a tervezett tevékenységek – függetlenül a bevont gyermekek anyagi, szociális és társadalmi helyzetétől – az összes célcsoport számára elérhetőek legyenek. A szervezők különös figyelmet fordítanak a hátrányos helyzetű résztvevők bevonására, a számukra szükséges feltételek megteremtésére. Emellett cél, hogy a megvalósított programok ne csak a gyermekek, hanem egész családjuk számára kreatív, kulturális élményt, ezáltal közös elfoglaltságot és kapcsolódási lehetőséget biztosítsanak. A programok megvalósítása ezáltal hozzájárul a hátrányos helyzetű gyermekek beilleszkedési nehézségeinek leküzdéséhez. Az esélykülönbségek csökkentése mellett a kezdeményezés célja a politikai-közéleti kultúra fejlesztése, az előítélet-mentes, befogadó, és szolidáris társadalom kialakítására való

figyelemfelhívás, célja gyermekek között nem szelektáló, gyermekközpontú pedagógiai formák alkalmazása.

A projekt megvalósításának elengedhetetlen feltétele a programba bevont iskolák és óvodák valamint a programokat megvalósító kulturális intézmények folyamatos kooperációja. A résztvevő gyermekek pontos igényei csak akkor mérhetők fel teljeskörűen, ha a nevelési-oktatási intézmények megfelelő adatszolgáltatás biztosítása mellett kiveszik részüket a programok összeállításában és megvalósításában is. A települések és az intézmények korábbi hatékony együttműködéseire alapozva a kapcsolattartás megvalósítása előreláthatólag nem ütközik akadályba, rugalmasan szervezhető és kivitelezhető lesz.

A kulturális intézmények, nevelési-oktatási intézmények és a szülők konstruktív együttműködése minden fél számára fontos szempont, mert közszéppolitikailag is feszültségoldó tényező az esélyegyenlőségre törekvés sikere, a tanulói kudarcok csökkentése. A megvalósítani kívánt projekt eredményeként hatékony, megfelelően szervezett, helyi igényeket kiszolgáló fejlesztések valósulhatnak meg, melyek a település és környezete életében is előrelépést hozhatnak.

A fejlesztés megvalósítása nem csak a célcsoport szükségleteinek kielégítéséhez, formálásához, felkészítéséhez járulnak hozzá, hanem az intézmény innovációs törekvéseit, munkáját is nagyban elősegítik. A megvalósuló fejlesztés által olyan új munkafolyamatok, módszerek, stratégiák jönnek létre és kerülnek alkalmazásra, melyek elősegítik az intézmény tanulójának fejlesztésére alkalmazott akciótervek tartalmi, gyakorlati elemeinek megújulását. A projekt ezáltal nem csak az intézményekben tanuló diákok, hanem a résztvevő pedagógusok, vezetők fejlesztéséhez is hozzájárul, mely a kapcsolódó munkafolyamatok szakszerűbb, modernebb és eddigieknél megfelelőbb ellátását eredményezi.

2.1 Célcsoport bemutatása

A köznevelési intézmények (általános iskolák és gimnáziumok) pedagógusai, diákjai és szülei

A projekt célcsoportját a Szerencsi Szakképzési Centrum, illetve az együttműködő partnerként bevont intézményekben tevékenykedő pedagógusok, az azokban tanuló gyermekek és szülei, családjuk képezik.

Iskolánk beiskolázási körzete a Bodrogköz, Hegyköz, Hegyalja, de tanulókat fogadunk Szlovákia határ menti településeiről is. Bejáró tanulóink aránya eléri az 50%-ot. Tehát lehetőségeinket legalább annyira meghatározza a környék állapota, mint városunk helyzete.

Ez a térség a rendszerváltás óta nagyon súlyos, gazdasági, szociális problémákkal küzd. A mezőgazdasági szövetkezetek felszámolása, nagyüzemek megszűnése miatt hatalmasra duzzadt a munkanélküliség. Ennek következtében a fiatal, aktív korosztály elhagyta a térséget. Jó példa erre Sátoraljaújhely népességváltozása: 1980-ban 19262 fő, 2011-ben 15783 fő a csatolt településrészekkel. A csökkenés megközelítette a 20 %-ot. (Még úgy is, hogy nagyon sokan csupán az állandó lakcímüket tartották meg, de tartósan más településen élnek.)

A csökkenéssel, elköltözéssel együtt járt a környék elöregedése, marginalizálódása. A munkanélküliség felszámolása sem sikerült. Azok, akik éveken keresztül nem dolgoztak állandó munkahelyen és családtagjaik, már nehezen szocializálhatóak a rendszeres munkára. Ezt tapasztaljuk egyre nagyobb mértékben tanulóink kapcsán. Egyre több diák motiválatlan, alacsony az igény szintje, a család sem mutat megfelelő példát, illetve támaszt elvárást. Ennek következtében romló tanulmányi eredményeket és növekvő lemorzsolódást tapasztalunk.

A projekt nagyobb hányada tanórán kívüli programok keretében valósul meg, így kiemelt célcsoportot jelentenek a tanórán kívüli foglalkozásokon résztvevők – kb. 70 fő. Az ő elérésük a szaktanárok feladata a tanórákon, érdeklődésük felkeltése a tanórán kívüli programokon történő részvételre. A 70 fő - a tanulói létszám 20% - reális célkitűzés, hiszen jelenleg is 309 tanuló jár különböző szakkörökre.

A célcsoportba tartozik még az az 50 diák, akiket a Szerencsi Szakképzési Centrum delegál a projektbe. Valamint együttműködünk a Sátoraljaújhelyi Városi Könyvtárral, amely látogatói ugyancsak fontosak lehetnek számunkra.

A projekt teljes célcsoportja iskolánk valamennyi tanulója (jelenleg 309 fő), és pedagógusa (33 fő).

A projekt bizonyos részelemeit beépítjük a tanítási órákba, pl. információgyűjtés, feldolgozás, vagy a kiadványok készítése, honlap tartalmi fejlesztése. A projekt jellegénél fogva a diákok és a tantestület egésze bevonható a munkába. Minden tanár megtalálhatja a saját szakterületének megfelelő érdekességeket a település múltjában. (Például az iskola másik képzési iránya az egészségügy, így nyilván rendkívül érdekes lesz megismerni, hogyan épült ki a közegészségügy fokról-fokra a településen.) A diákok elérése így a tanórákon keresztül történik.

A tanórán kívüli szabadidős programok (versenyek, vetélkedők, kiállítások) célcsoportja elsődlegesen szintén a teljes tanulói kör, valamint másodlagos célcsoportként az ő szüleik, családjuk, ismerőseik. Célcsoportot alkot továbbá a tankerület iskoláiból további 50 fő, ill. az ő családjaik, valamint Sátoraljaújhely kultúra, és történelem iránt érdeklődő közönsége. Így összességében mintegy 1500 főre tehető az elsődleges és másodlagos célcsoport együttes létszáma, akik közül kb. 500 fő részvételére számítunk

rendezvényeinken. Az ő elérésük az iskolai és a városi honlapon, a projekt honlapján, valamint a helyi újság és más médiumokon keresztül történik.

Az intézmény célja, hogy minél több diák számára biztosítson személyre szabott, egyéni igényeknek megfelelő oktatási-nevelési programot, illetve tanórán kívüli fejlesztő lehetőségeket. Az együttműködő partnerként részt vevő intézményekből projektbe integrált tanulók a pedagógusok ajánlása alapján kerülnek bevonásra, így a lehetőségek garantáltan eléri majd azon tanulókat, akiknek a legnagyobb szüksége és igénye van az egyéni fejlesztésre. Ez alapján a projekt kiemelt célcsoportját képezik tehát a sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, és magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek is. Ezek a gyermekek kiemelt odafigyelést és törődést igényelnek, hiszen számukra a tudásanyag elsajátítása nagyobb nehézséget okoz, mint társaik számára. A projekt megfelelő alkalmat és lehetőséget biztosít e törekvés megvalósítására, hiszen a tanórán kívüli foglalkozások fesztelenebb légköre, lazább követelményrendszere megengedi, hogy a tanulókkal személyre szabottan lehessen foglalkozni, így felzárkóztatásuk is hatékonyabb lehet.

A térség iskoláiban tanuló diákok közt alacsony számú a sajátos nevelési igényűek illetve a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdők számára. Ettől függetlenül e gyermekek fejlesztésére ugyanakkora hangsúlyt szükséges fektetni, mint a tanulás szempontjából megfelelő adottságokkal rendelkező társaik képzésére. Az intézmény feladata a gyermekek egyéni képességeihez mért differenciálása és oktatásukban, nevelésükben a megfelelő fejlesztő eszközök egyéni igényekre szabott alkalmazása.

A tanulók családtagjainak részvétele kiemelten fontos célkitűzésünk, hiszen a gyermekek fejlődésében, fejlesztésében nagy szerepe van az otthoni segítő, építő környezetnek. Általánosan elmondható, hogy a legtöbb szülő nyitott a gyermekek otthoni fejlesztésére, kreatív, ismeretterjesztő nevelésére, azonban megfelelő ismeretei hiányában ezt a törekvést nem tudja megfelelően megvalósítani. E probléma kiküszöbölése érdekében fontos olyan lehetőségek biztosítása, melyek során a szülő elsajátíthat olyan nevelési formákat, melyeket alkalmazva segítheti gyermekét a társadalmi beilleszkedésben, képességei kibontakoztatásában, készségei fejlesztésében, egészséges önértékelésének kialakításában. A szülők, családtagok programba történő bevonása illetve a pedagógusok által biztosított szakmai segítségnyújtás ezen célok megfelelő megvalósítását garantálja. A lehetőségek ismertetése érdekében a szülők, nevelők számára előzetes tájékoztatást tartunk a megvalósítani kívánt tevékenységekről, azok céljairól. A bevonnai kívánt személyek - tehát e célcsoport tagjainak száma csak a szülők visszajelzései alapján konkretizálható, azonban becsléseink szerint megközelítőleg 200 fő részvételére biztosan számíthatunk.

2.2 Célok illeszkedése a helyi igényekhez

A projekt célja olyan tanórán kívüli ismeretterjesztő és fejlődést elősegítő programok megvalósítása, melyek művészeti, kulturális és kreatív tartalommal rendelkeznek és hozzájárulnak a gyermekek különböző

kompetenciáinak fejlesztéséhez, ezáltal kiterjesztve és színesítve a neveléshez és képzéshez való hozzáférés lehetőségeit.

A pedagógusok számára az intézményi foglalkoztatás keretein belül gyakran határokat szab a rendelkezésre álló időkeret és a többi tanulóval való együttes oktatás feladata, ezért kiemelten fontos a szülők bevonása. A megfelelő családi háttérrel és rendezett életkörülménnyel rendelkező tanulók esetében ez könnyebben megvalósítható a szülők nyitottságából adódóan.

Az előkészítés során - a célcsoport igényeinek felmérésekor - a pedagógusok és szülők visszajelzései illetve a partnerként együttműködő intézmények adatszolgáltatásai voltak segítségünkre a várható igények felmérésében, ez alapján került meghatározásra az egyes programokba bevonni kívánt gyermekek létszáma illetve a tevékenységek megvalósításának gyakorisága.

A tanulmányi teljesítményükben, szociális és általános kultúrájukban elmaradással küzdő tanulók fejlesztésében nagy segítséget jelentenek a különböző tanórán kívüli edukációs és szabadidős tevékenységek. Jelenleg a település és a térség vonatkozásában, általánosságban elmondható, hogy az ilyen lehetőségek száma összességében kevés, a programok nem kellően változatosak. Minden projektben érintett intézmény törekvése, hogy az igényeknek megfelelő tehetséggondozó és –fejlesztő tevékenységet valósítson meg, azonban ezek megvalósítása – főként a szükséges anyagi háttér hiányából adódóan – akadályokba ütközik.

A korábban megvalósított prevenciók, tanórán kívüli szabadidős és kulturális programokat értékelve általánosságban elmondható, hogy az intézmények tanulói körében nagy népszerűségnek örvendenek, illetve nagymértékű igény mutatkozik további hasonló lehetőségek igénybevitelére is.

2.3 A projekt hosszú távú hasznosulásai

Célunk, hogy a fejlesztés kedvező hatásait hosszú távon is fenntartóvá tegyük. Reményeink szerint a projekt megvalósítása után egyértelműen megmutatkozik majd, hogy melyik megvalósított tevékenység segítségével sikerült a legjelentősebb változást elérnünk a célcsoportot illetően, illetve felmérhető lesz, hogy milyen további programok vonatkozásában mutatkozik igény a lakosság és az oktatási-nevelési intézmények részéről.

A projekt hosszú távú eredményei közé sorolhatók a kulturális programok közvetett hatásai, azaz a résztvevő gyermekek kompetenciáinak, készségeinek és képességeinek fejlődése. A megvalósuló programok eredményeként olyan tanórán kívüli tevékenységek valósulhatnak meg, melyek az intézmények által kínált alapszolgáltatásokat kiegészítve hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyermekek személyre fejlesztési lehetőségeket kapjanak. Ezek várhatóan hozzájárulnak a gyermekek szociokulturális hátrányainak

csökkentéséhez, a személyiségfejlődési folyamatok előmozdításához. A projekt megvalósításával a hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű is gyermekek lehetőséget kapnak képességeik kibontakoztatására és fejlesztésére valamint beilleszkedési nehézségeik leküzdésére illetve nagyobb figyelem fordítható a sajátos nevelési igényű és magatartási- vagy beilleszkedési problémákkal küzdő gyermekekre is. A projekt megvalósulása a települések közösségi életére is hatást gyakorol. A megvalósítás eredményeként a térségben élők kulturális ellátottsága javul, ezáltal lehetőségeik is kibővülnek. A fejlett szociokulturális ellátásban részesülő, műveltebb társadalom tagjai eredendően nagyobb esélyekkel és jobb lehetőségekkel indulnak a továbbtanulás, pályaválasztás, majd a munkahelyszerzés és –megtartás területén. Célunk, hogy ezeket a lehetőségeket minél több gyermek számára biztosíthassuk, ezáltal fejlesztve a településen és környezetében élő gyermekek életminőségét.

A projekt a fent említett pozitív előrelépések mellett jelentős szemlélt formáló erőt is hordoz magában. A gyermekek és családjaik programokba történő bevonása elősegíti a kulturális tevékenységek népszerűsítését, a művelődés és az egész életen át tartó tanulás fontosságának kihangsúlyozását. Reményeink szerint a projekt megvalósításával sikerül elérnünk, hogy a résztvevők és az érdeklődők a különböző művészeti és oktatási formák igénybevételét mindennapi tevékenységeik körébe is beillesszék. A megvalósítást követően is törekszünk arra, hogy a lakosság érdeklődését folyamatosan fenntartsuk, és további programlehetőségeket biztosítsunk számukra.

Előnyök	Hatások
1. Minőségi oktatáshoz való hozzáférés	1. Az oktatáshoz való korlátlanabb hozzáférés és a projekt keretében végzett tevékenységek eredményeként fejlődésnek indul a településen és térségében található oktatási rendszer, szélesednek az intézmények által kínált kedvező szolgáltatások, ezáltal a tanulók számára rendelkezésre álló lehetőségek.
2. Pedagógusok folyamatos szakmai fejlődése	2. A pedagógusok készségeinek fejlődése, az új ismeretek elsajátítása, az innovatív akciótervek létrejötte egy olyan komplex rendszert hoz létre, mely nagyban hozzájárul az intézmény által végzett tevékenységek fejlődéséhez, működésének stabilizálásához és modernizálásához.
3. Új szakmai tartalmak kidolgozása	3. A létrejövő új szakmai tartalom olyan innovatív lehetőségeket biztosít az intézmény számára, mely kedvezően hat általános működésére, a közösségfejlesztő, felzárkóztató, specifikusan tanulói igényekre kifejlesztett tevékenységek megvalósítására.
4. Az élményalapú tanulási módszerek szélesebb körű alkalmazása	4. Eseti és állandó jelleggel, akár tanórai, akár tanórán kívüli keretek között, iskolai projektmunkában fejlesztett tartalmakkal, bemutatókkal, vetélkedőkkel gazdagítják az informális és nem
5. Tanulói kompetenciák fejlesztése	

	<p>formális tanulási lehetőségeket, az adott iskolában és más intézményekben tanuló diákok és tanáraik számára egyaránt.</p>
<p>6. Iskolai közösség fejlesztése</p>	<p>5. A tanulói kompetenciák fejlesztése és fejlődése új lehetőségeket nyit meg a diákok előtt és hozzájárul jövőbeni beilleszkedési problémáik leküzdéséhez, a társadalmi pozíciók eléréséhez és megtartásához, önmegvalósító-képességük fejlődéséhez, ezáltal életminőségük javításához.</p>
<p>7. Tanulók közötti együttműködések erősítése</p>	<p>6. Az iskolai közösség fejlesztése utat nyit a diákok és tanítók közötti, összetartó, egymást támogató, elfogadó közösség kiépítésében, egy együttműködő közösség kialakításában, ezáltal a befogadó társadalom eszméjének terjesztésében és a társadalmi együttélés javításában.</p> <p>7. A tanulók közötti együttműködések erősítése és erősödése fejleszt a diákélet összetartó erejét, közösségépítő mivolta hozzájárul a hatékony együttműködések kialakításához, a diákok közötti befogadó közösség létrejöttéhez. Az önkéntesség, környezettudatos gondolkodás és a befogadó társadalom eszméjének terjesztése hatékonyabban valósulhat meg összetartó, együttműködő közösségekben.</p>
<p>8. Az informális és nem formális tanuláshoz szükséges tér kialakítása</p>	<p>8. A projekt keretében létrejövő, tanuláshoz szükséges terek megfelelő, nyitott teret biztosítanak és eszközökkel segítik többek között az intézmény innovációs munkáját, az iskolai projektfeladatok elvégzését, a diákok kreatív készségeinek kibontakoztatását, a tanórán kívüli egyén és kiscsoportos tanulást, közös játékot.</p>
<p>9. Az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozása</p>	<p>9. A tanulás, készség- és képességfejlesztés hasznos tulajdonságainak és szórakoztató oldalának gyermekkorban történő bemutatásával a diákok megismerhetik a tanulás, oktatás adta pozitív lehetőségeket, így létrejött ösztönző tudásvágyuknak köszönhetően későbbi életük során is érdeklődően fordulhatnak minden fejlesztő, okító jellegű lehetőség felé.</p>

A projekt eredményeként várható, a fentiekén túl még rengeteg olyan hosszú távon is érzékelhető hatás, melyek nem csak a projektbe közvetlenül bevont fiatalok életét befolyásolja, hanem közvetlen környezetükét is, valamint a térség jövőjét is. A projekt 24 hónapja alatt rengeteg olyan hasznos és pozitív minta kerül átadásra a fiatalok részére, melyek már a megvalósítási időszak alatt úgy elmélyülhetnek a résztvevőkben, hogy azt sajátjukként vihetik tovább, majd pedig adhatják át a jövőben is.

A program hatásai és sikerei egészen biztosan jóval túlmutatnak mind a projektidőszakon, mind pedig a fenntartási időszakon.

2.4 Előnyt jelentő szempontok

A Pályázati Felhívásban meghatározott előnyt jelentő szempontok érvényesülésének bemutatása:

Előnyt jelentő szempont	Teljesülése
A fejlesztendő intézménybe járó hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya eléri vagy meghaladja a 25%-ot, ugyanakkor az intézmény megfelel a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 172. § (3) bekezdésében foglalt, a tanulói arányokra vonatkozó rendelkezéseknek. Több intézmény esetén a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 172. § (3) bekezdésében foglalt, a tanulói arányokra vonatkozó rendelkezéseknek való megfelelés minden bevont intézmény esetén értékelésre kerül; a 25%-os arány az intézmények átlaga alapján kerül értékelésre.	Nem éri el
A programok a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet szerinti fejlesztendő és/vagy komplex programmal fejlesztendő járásban valósulnak meg, vagy a támogatott célcsoport többsége komplex programmal fejlesztendő járásból kerül bevonásra.	A szempont nem teljesül, kedvezményezett járás
Az informális és nem formális módszertan, tematika és tartalom fejlesztésébe bevonni tervezett pedagógusok aránya a tantestületen belül.	76-100% kerül bevonásra
Az informális és nem formális módszertant, tematikát és tartalmat rendszeresen – évente legalább 5 alkalommal – alkalmazó pedagógusok tervezett aránya a tantestületen belül.	86-100% kerül bevonásra
A programba bevonni tervezett más köznevelési intézményben tanulók száma.	50 fő vagy azt meghaladó számú több tanuló kerül bevonásra

3. A PROJEKT SZAKMAI TARTALMÁNAK BEMUTATÁSA

3.1. A megvalósuló tevékenységek és célok részletes bemutatása

Mára a gyermeknevelés elvei, céljai rengeteget változtak. A nevelési elvek a konzervatív, szabályok szerint működő gyakorlata a megengedőbb, felvilágosult, ösztönös érzésekre támaszkodó felfogás felé tolódott. Ennek gyakorlati kivitelezése azonban a családokat és az iskolákat is komoly feladat elé állítja. Sokat változott a jó, a rossz, a helyes, helytelen megítélése is.

A változások adta kétségek ellenére, egy dologban egyetértés van: a gyerekeinket jól képzettnek, eredményesnek szeretnék látni.

Az eredmények elérésének elsődleges letéteményese nyilvánvalóan az iskola.

A szülői elvárás az, hogy lehetőleg ott, ahol gyermekeik cseperednek, azon az intézményen belül biztosítsák számukra a legjobbat, jövőjük szempontjából a legtöbbet a szükségesből. A programban kidolgozható fejlesztési mód erre kíván biztosítékot adni.

Különleges, játékos, de komoly tartalmakkal bíró forma gyakorlatban való fejlesztéséről beszélhetünk, mely az örömmel való elsajátítást célozza minden pozitív hozadékaival együtt.

Célcsoportunk elsősorban az iskolánkban és másodsorban a városban működő középiskolánkban tanuló Z generációhoz tartozó fiatalok. A Z generációba azok tartoznak, akik 1995 után születtek. Ők az úgynevezett digitális bennszülöttek, számukra az internet, a mobiltelefon és a web 2.0 természetes dolgok, és mindez a tanulási szokásaikon is sokat változtatott: az információk gyors elérése alapvető számukra. Szeretnénk az ő tanulási igényeiknek jobban megfelelő módszereket kidolgozni, ami az információkezelést, lényeglátást fejlesztené.

Ők már akkor is tudják használni a technológiai eszközöket, amikor még beszélni is alig tudnak. A Z generáció tagjai idejük jelentős részét online töltik, a közösségi oldalakon chatelnek és barátkoznak, ugyanakkor szinte csak a saját „szórakoztatásuk” a cél, az internet használata tanulási célból fel sem merül bennük. Mivel életük teljesen más síkon, virtuálisan is zajlik, ezért a megszokott tanulási, tanítási módszerek alkalmazása elavulttá vált az ő esetükben.

Az internethasználat veszélyei, a cyberbullying és megelőzése, kivédése – mint talán a majdnem minden tanulót érintő kihívás.

Ami mindnyájunkat érint korunkban: a stressz, mint folyamatos veszélyforrás. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink kezébe tudjunk adni olyan módszereket, készségeket, amelyekkel meg tudják előzni a pszichoszomatikus betegségeket, és ki tudják védeni a korunkra jellemző „időhiány” érzését.

A gazdasági és társadalmi változásokra már gyerekkoruktól kezdve minden eddigi generációnál nagyobb befolyást gyakorolnak, a marketing-szakemberek az ő „lájkaikra” vadásznak. Szeretnénk, ha nem csak passzív, hanem aktív módon is megtanulnák a kezükben lévő lehetőséget használni.

Ezeket a problémákat kívánjuk csökkenteni a jelen pályázat nyújtotta lehetőségekkel. Reméljük, hogy élmények, sikerélmények, változatos munkaformák segítségével sikerül felkeltenünk a diákok érdeklődését, és motivációjukat a tanulásra, hasznos munkavégzésre. A pályázattal hozzájárulhatunk a kompetenciáik és együttműködési képességek fejlesztéséhez.

A város, illetve az itt élő családok története érzelmi elköteleződést generálhat a diákokban, amely elősegítheti, hogy hosszú távon is Sátoraljaújhelyen képzeljék el jövőjüket, hogy részt vegyenek a város életében, folytassák azt az építő munkát, amelyet az itt élők, akár az ő felmenőik az elmúlt évszázadok során megkezdtek.

Sátoraljaújhely múltjának feltárása, élményszerű megélése sikerélményt okoz majd a diákok számára, akárcsak az, ha munkáik kiadványban, honlapon megjelenhetnek, ami szintén növeli kötődésüket, és pozitív, helyi jövőképet alakíthat ki bennük.

Az oktatás ezen informális módja elősegítheti magához a tanulási folyamathoz történő pozitívabb hozzáállást nemcsak a legjobbak, hanem minden olyan tanuló részéről, aki részt vesz a közös múltfeltáró munkában, azaz széles tanulói rétegek neveléséhez, képzéséhez járul hozzá, növelve a hozzáférés lehetőségét. A projekt ezáltal javítja a köznevelés eredményességét és hatékonyságát, lehetővé teszi önmaguk, jelenük és múltjuk mélyebb megismerését, egyúttal motivációik és képességeik fejlesztését.

A projekt egy átfogó kompetencia- és készségfejlesztés érdekében jön létre az iskolai oktatás kiegészítéseként, de ahhoz illeszkedve.

A kreatív múltfeltárás, az eredmények többszintű publikálása segíti a fiatalok problémamegoldó gondolkodását és a kreatív készségeinek fejlesztését.

Mivel a honlap bizonyos részei, illetve a kiadványok is fizetőssé tehetők ez fejlesztheti a tanulók vállalkozási készségeit.

A kutatóterem létrehozása segíti az informális és nem formális tanulási módszerek és tartalmak megvalósításához szükséges tér kialakítását.

Projektünk teljes mértékben megvalósítja a pályázati kiírás alábbi céljait:

- eseti és állandó jelleggel, akár tanórai, akár tanórán kívüli keretek között, iskolai projektmunkában fejlesztett tartalmakkal, bemutatókkal, vetélkedőkkel gazdagítják az informális és nem formális tanulási lehetőségeket, az adott iskolában és más intézményekben tanuló diákok és tanáraik számára egyaránt;
- megfelelő, nyitott teret biztosítanak és eszközökkel segítik többek között az intézmény innovációs munkáját, az iskolai projektfeladatok elvégzését, a diákok kreatív készségeinek kibontakoztatását, a tanórán kívüli egyén és kiscsoportos tanulást, közös játékot.

Célunk olyan műhelyek és események létrehozása, amelyek nem formális és informális módon segítik a diákok tananyagra épülő és azon túlmutató információszerzését. Minden tervezett programunkat a jelenkor kérdéseire kötünk.

Az alábbiakban azokat a témákat/ötleteket mutatjuk be, melyek szakmai megtárgyalását és pontos módszertani kidolgozását a projekt során fogjuk megtenni.

A problémamegoldó gondolkodás és a kreatív készségek fejlesztése

I/2. A problémamegoldó gondolkodás és a kreatív készségek fejlesztése

<p>I. Módszertani fejlesztés</p> <p>I/2. A problémamegoldó gondolkodás és a kreatív készségek fejlesztése</p>		
---	--	--

Új képzési módszertan kidolgozása

Az alapötlet részletes kidolgozása, beépítése az oktatási tematikába, adaptálhatóságának biztosítása szükségessé teszi történész és oktatási szakértők bevonását.

Ezen belül megtörténik az iskolán belüli informális tanulás olyan állandó tematikájának és tartalmainak kidolgozása, amely illeszkedik iskolánk pedagógiai, szocioökonómiai, kulturális adottságaihoz, lehetőségeihez és környezetéhez, és amely több éven át keretet biztosít a Nemzeti Alaptantervhez és a köznevelési intézmény pedagógiai programjához kapcsolódó, tanórán kívüli, élménypedagógiai módszerekkel támogatott, tanulási alkalmak lebonyolításához.

Az innovációs műhelyek kialakítása, élménypedagógia feladatok, tevékenységek kidolgozása.

Innovációs műhelyek kialakítása az iskola pedagógiai eszköztárának bővítésére, kiemelten élménypedagógiai módszerek fejlesztése és bevezetése.

Pályázati projektünk lényege, hogy egy új technológia felhasználásával, kereshető módon szkenneltetjük be településünk, Sátoraljaújhely helyi újságainak egy jelentős részét, a XIX. század végétől a XX. század elejéig. A kereshetőség lehetővé teszi, hogy a diákok a legkülönbözőbb módon feldolgozhassák ezt a hatalmas történeti anyagot.

Míg korábban a helytörténeti kutatások egy-egy település meghatározó személyiségeire koncentráltak, illetve különböző társadalmi rétegek általános jellemzőit tárták fel, ezzel az új módszerrel nagy tömegben nevesíthetünk embereket a településünkön egykor élők közül. Sőt, sok esetben arra is lesz mód, hogy a korabeli helyi újságok feldolgozásának segítségével nyomon kövessük konkrét személyek életét, vagy annak néhány korszakát. Vagyis a korábbi „névtelenek” tömegét nevezhetjük meg ilyen módon, személyessé téve a diákok számára szűkebb pátriájuk történelmét. Komoly esély van arra, hogy a módszert egy újfajta családkutatási eszközként használva, a ma Sátoraljaújhelyen élők leszármazottaira is rábukkanhatnak a gyerekek, illetve később az adatbázisainkat használó felnőttek.

Természetesen az anyagokban nem csak személyekre lehet majd keresni, hanem bármilyen, tetszőleges tematika alapján is fel lehet dolgozni az újságokat.

A projekt eredményeként különböző látványos és kereshető adatbázisokat hozunk létre, amelyeket egy honlapon teszünk majd az egész helyi közösség számára elérhetővé. Így ők is kutathatnak amatőr módon is ősük nyomai után.

Ezen a portálon tesszük majd közkinccsé az iskolánk könyvtárában fellelhető több száz éves könyvritkaságok egy részének beszkennelt változatait, és azt a nagy tömegű régi képeslapot, amelyek a város múltjából megőrződtek.

A projekt egyes fázisainak végén tematikus, nyomtatott kiadványok is készülnek majd, amelyek a gyerekek kutatási eredményeit reprezentálják a saját szerkesztésükben.

A honlap bizonyos részei fizetőssé tehetők és ugyanez érvényes a kiadványokra is. Ezzel is fejlesztve a tanulók vállalkozási készségeit.

Mindezek a tevékenységek segítenek abban, hogy a diákok megtanuljanak önállóan kutatni, nagy tömegű információt rendszerezni, és azokból releváns következtetéseket vonjanak le.

A honlap elkészítése, frissítése, feltöltése, adatbázisok készítése a számítástechnikai ismeretek elmélyítését segíti.

Mivel iskolánk egyik specialitása a turizmus-idegenforgalmi képzés, így az elkészült honlap és a kiadványok egyik – az iskola keretein túlmutató - kiemelt célja, hogy új módon irányítsák rá a figyelmet Sátoraljaújhely kevéssé ismert szellemi kincseire.

A projekt jellegénél fogva a diákok és a tantestület egésze is bevonható a munkába. Minden tanár megtalálhatja a saját szakterületének megfelelő érdekességeket a település múltjában. (Például az iskola másik képzési iránya az egészségügy, így nyilván rendkívül érdekes lesz megismerni, hogyan épült ki a közegészségügy fokról-fokra a településen.)

A pályázaton elnyert forrásból kialakítanánk egy multifunkcionális kutatótermet, amely részben e projekt bázisául szolgálna, de alkalmas lenne arra is, hogy a mozgókép és média képzésünknek is helyet adjon, illetve időnként nyelvi laborként is működhet.

Sátoraljaújhely a századforduló előtt és még utána is jó ideig kiemelt szerepet töltött be a térségben, a polgári élet és kultúra fellelegvárának számított. Gimnáziumunk évszázados tradíciói, a nagy értékű régi könyveket birtokló iskolai könyvtárunk, és az a körülmény, hogy városunkban működik egy kihelyezett levéltár, alkalmassá tesz minket a vállalt projekt végigvitelére.

A projekt időszak során kidolgozott módszertant szeretnénk országosan ismertté tenni, mert tömeges alkalmazása fellendítheti a magyarországi helytörténeti és családkutatásokat is.

A projekt végére tervezett országos szakmai konferenciánk alkalmas lehet arra, hogy ráirányítsa a figyelmet erre az újfajta módszertanra.

Az informális tanulás tartalmainak, szolgáltatásainak bővítését célzó feladatok, tevékenységek kidolgozása.

I/6. Az informális tanulás tartalmainak, szolgáltatásainak bővítését célzó feladatok, tevékenységek kidolgozása		
I. Módszertani fejlesztés I/6. Az informális tanulás tartalmainak, szolgáltatásainak bővítését célzó feladatok, tevékenységek kidolgozása		

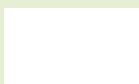
Az informális tanulás tartalmainak, szolgáltatásainak bővítését célzó feladatok, tevékenységek kidolgozása;

A közös szemlélet kialakítása ad alapot ahhoz, hogy az informális tanulás tartalmaihoz való hozzájutás is eszerint történjen. A gyermek igény szintjének megváltozásával érdeklődése, elmélyülési vágya alkalmassá teszi őt erre.

A szaktanárok bevonásával az elgondolás alkalmazhatóvá tehető.

A 216 fő tanuló bevonásával megvalósítható program ebben az intézményben kivételes lehetőséget ad.

Közösségfejlesztő programok, közös játékok, vetélkedők, versenyek tartalmi fejlesztése.

I/7. Közösségfejlesztő programok, közös játékok, vetélkedők, versenyek tartalmi fejlesztése		
II. Módszertani fejlesztés I/7. Közösségfejlesztő programok, közös játékok, vetélkedők, versenyek tartalmi fejlesztése		

Közösségfejlesztő programok, közös játékok, vetélkedők, versenyek tartalmi fejlesztése

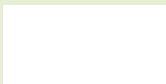
A közös játék, vetélkedők alkalmával az adottságokat szem előtt tartó felkészítésből adódó eredmények megmutatkozása irányt adó lesz.

A rendezvények után a meghívottak és a programban résztvevők megoldásai közötti eltérésekre épülő tartalmi fejlesztésben a tapasztalatok beépítésre kerülnek.

Az előre kiadott feladatok mentén való felkészítés az eredmények összehasonlíthatósága miatt fontos.

Közösségfejlesztő programok, közös játékok, vetélkedők, versenyek tartalmi fejlesztése valósul meg.

Pedagógusok és diákok felkészítése

II/1. Diákok felkészítése		
II. Pedagógusok és diákok felkészítése II/1. Diákok felkészítése		

II/2. Pedagógusok felkészítése		
II. Pedagógusok és diákok felkészítése II/2. Pedagógusok felkészítése	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 20px; margin: 0 auto;"></div>	

Diákok felkészítése

Interaktív előadássorozat szervezése

Cél: a módszertan iskolán belüli kidolgozásának sikeressége érdekében a tematika lényegének megosztása, gazdag lehetőségeinek felvázolása. Minden új elgondolás az egyetértés mértékében valósulhat meg.

Megértés, a megértést követő hajlandóság megjelenése vezet az eredményt hozó, egyetértésben megvalósuló együttműködéshez.

Mindkét fél érdeke, hogy a cél érdekében ez a fajta együttműködés létrejöjjön.

Mi a feltétele ennek?

- A felkészítés során világosan kell kommunikálni a várható eredményeket.
- A tudás használható lehetőségként való megszerzését alá kell támasztani.
- Az informális tananyag átadásánál a vállalás a tudás átadó, pedagógusi oldalon van.
- A metódus célozza a diák megértésén alapuló vállalásainak tisztázását.

Ezért a diákok felkészítésének részét kell képezze a közös munkában való résztvállalásuk. Felkészítésük középpontjába kell kerülnie a saját szerepük körvonalazásának, viszonyulásuk meghatározásának, és az ehhez rendelt tematika ismertetésének.

A felelősségvállalásuk adja fejlődésük lehetőségeit, adottságaik felismertetésének alapját és egyben céljaik mellett való kitartásuk záloga lesz.

Ezért elengedhetetlen vállalásaik meghatározása. Így foghatnak az eredményesség érdekében egyezségig vitt, egyeztetésen alapuló munkába.

Pedagógusok felkészítése

A pedagógusi oldalról egy olyan szemléletváltási folyamat a cél, mely lehetőséget ad arra, hogy a tanár az adottságok, nem pedig az elvárások, a teljesítmény felől közelítsen feladatához, az oktatáshoz. A folyamat kidolgozása a sikerességig kíséreléssel párosul.

A pedagógusi vállalás mindenben összehangoltságra törekszik a diákok vállalásaival. Ennek megismertetése egyben oktatói szándékainak ismertetése is, ezért kerül ez a szempont a nevelők felkészítésének középpontjába.

A tudás átadását megelőzi a célok, célkitűzések kijelölése és ez lesz az egyik eszköz a valódi motiváltság ébresztéséhez. Módjainak megismertetése a felkészítés alapeleme, ami tisztázza a tehetség fogalmát ahhoz, hogy felmérhetőek lehessenek a hiányok, melyek akadályt jelentenek kibontakoztatására. Ennek alapján feltárja a tehetséggondozás gazdag lehetőségeit. A sikeres munkához számba veszi a probléma kezeléséhez szükséges a tananyagot kiegészítő formai, tartalmi elemek sorát.

Miután az asszertív kommunikáció leginkább a személyes határokkal való bánásmódként fogható meg leginkább, esetünkben ez a tehetség kibontakoztatásának tükrében érdekes.

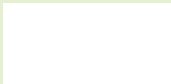
Tehetségességünkkel kiemelkedni, eközben a társadalmi beilleszkedés módjait megtalálni rendkívül érzékeny egyensúlyi helyzet. A jó alkalmazkodásra való törekvés közben – egyszerűen az alkalmazkodási készség félreértelmezése miatt – könnyen megtörténhet tehetséges mivoltunk elsorvasztása. Saját adottságaink eredményezte ötletek, elgondolások, fejlesztések, újítások, művészi megnyilvánulások, orvoslási, gazdasági reformok képviselése mindig feladat marad. Hiszen egy elfogadott rendszer keretei közé kell illeszteni, aminek a környezetre és a benne létezőkre is hatással lesznek.

Nehézségekbe ütközés esetén, a sikeres áthidalás, a jó érvényre juttatás – mások határainak figyelembe vételével, szem előtt tartásával – egyben a tehetségesség védelme. Emiatt a metódus kidolgozása közben az egyik fő feladatnak tekintendő.

Ez a jelenség a korai iskola elhagyására is hatással lehet, ha tisztázatlansága miatt a kitartást adott célokért megzavarja.

Képzési programok lebonyolítása A projekt keretében megtörténik a pedagóguskar kompetenciáinak fejlesztése a projektbe történő bekapcsolódáshoz szükséges képességek fejlesztése. A képzések hozzájárulnak a tanárok pedagógiai eszköztárának bővítéséhez, kiemelten élménypedagógiai módszerekre. A feladat elvégzésére felkészült képző szervezetet kérünk fel.

Az informális tanulási tevékenységek megvalósítása

III/1. A kidolgozott állandó tematika működtetése és továbbfejlesztése		
III. Az informális tanulási tevékenységek megvalósítása III/1. A kidolgozott állandó tematika működtetése és továbbfejlesztése		

A kidolgozott állandó tematika mellett program keretében fejlesztett minták ezeken túlmenően tudatosan vállalják azt a feladatot, hogy egyrészt pótolják a formális tanulási keretek között kialakult hiányosságokat, lemaradásokat, amelyek elsősorban – a tanulók közötti sokféle egyéni különbség miatt – az iskolában csak rendkívüli nehézségek árán csökkenthetők, másrészt teret kívánnak biztosítani a különböző érdeklődésű tanulók, fiatalok számára tehetségük kibontakoztatására és a tanulási igény felkeltésére is.

Közösségfejlesztő programok, közös játékok, vetélkedők, versenyek szervezése

III/2. Közösségfejlesztő programok, közös játékok, vetélkedők, versenyek szervezése

**III. Az informális
tanulási
tevékenységek
megvalósítása
III/2. Közösségfejlesztő
programok, közös
játékok, vetélkedők,
versenyek szervezése**

Általános nézet lett a célcsoportosítás. Viszonylag kevés figyelem esik még a jelenségre, amit például a technikai újdonságok elfogadása, elutasítása okoz, s akár családon belül is szakadásokhoz vezet. Az egynyelven beszélés sérül.

Ezért a program erre irányuló lehetőségét használva, fontos elem lesz a szülők időről-időre való bevonása. Betekintést nyerhetnek, részt vehetnek tanórákon épp úgy, mint a tanórákon kívüli fejlesztési

foglalkozásokon, műhelymunkákban. Részesei lesznek a szabadidős, közösségfejlesztő programoknak. A gyermek lehetőségeinek, saját fejlődésében való felelősségvállalásának, kibontakozó adottságainak figyelemmel kísérhetősége, a szemlélet megismerése, az azzal való gondolkodás új lehetőségeket ad a családon belüli egy nyelven beszélés valamennyi előnyének megélésére.

(Anyák napi felkészülés szülőkkel. Közös alkotás, versírás, daltanulás, ajándékkészítés, az intézmény technikai adottságainak kihasználásával.)

A tevékenységek monitorozása és pedagógiai értékelése

III/3. A tevékenységek monitorozása és pedagógiai értékelése		
<p>III. Az informális tanulási tevékenységek megvalósítása</p> <p>III/3. A tevékenységek monitorozása és pedagógiai értékelése</p>	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: 0 auto;"></div>	

Ebben az esetben a célok iránymutatóak: jelzik, milyen tanulási tapasztalatokat kell biztosítani a pedagógusnak ahhoz, hogy a tanulók elérhessék a kitűzött eredményt, illetve mihez kell viszonyítani a pedagógusnak az értékelés során.

A tanulók egyéni vagy csoportos tanulási tevékenysége mintát adhat értékeléskor, hiszen csak azt ellenőrizhetjük, amit a tanulók valóban elsajátítottak (ez vonatkozik az ismeretekre, és az ismeretek feldolgozási módjára is).

Az értékelés információkat ad arról, hogy a kitűzött célokat milyen szinten sikerült elérni. Ezáltal értékes információkat kapunk arról, hogy a célok reálisak voltak-e, esetleg túlbecsülték vagy alulértékelték egyes korosztályok képességeit, fejlesztési lehetőségeit. Ugyanakkor arról is tájékoztat, hogy az oktató-nevelő program megfelelő tanulási tapasztalatokhoz juttatta-e a tanulókat, a pedagógus ellenőrizheti, hogy megfelelő volt-e az alkalmazott tanítási stratégia, módszertan.

A tanulók egyéni vagy csoportos tanulási tevékenysége mintát adhat értékeléskor, hiszen csak azt ellenőrizhetjük, amit a tanulók valóban elsajátítottak (ez vonatkozik az ismeretekre, és az ismeretek feldolgozási módjára is).

Az értékelés információkat ad arról, hogy a kitűzött célokat milyen szinten sikerült elérni. Ezáltal értékes információkat kapunk arról, hogy a célok reálisak voltak-e, esetleg túlbecsülték vagy alulértékelték egyes korosztályok képességeit, fejlesztési lehetőségeit. Ugyanakkor arról is tájékoztat, hogy az oktató-nevelő program megfelelő tanulási tapasztalatokhoz juttatta-e a tanulókat, a pedagógus ellenőrizheti, hogy megfelelő volt-e az alkalmazott tanítási stratégia, módszertan.

Az értékelés funkciói

Az értékelés során különböző célokat követünk, ennek függvényében változik az értékelés szerepe is. Az értékelés elsősorban a tanuló személyiségformálását, fejlesztését célozza meg, információkat nyújt a pedagógusnak a tanítási-tanulási folyamat eredményességéről, mely lehetőséget ad a menet közbeni korrekcióra, tájékoztatja a tanulót, szülőt, pedagógust, intézményvezetőt a pedagógiai munka eredményességéről, segíti a tanítási-tanulási folyamat innovációját.

A tanítási-tanulási folyamat ellenőrzése, értékelése az oktató-nevelő munka fontos területe. Az értékelés céljai a visszacsatolás, a fejlesztés, a tájékoztatás, a tanulási folyamat hatékonyságának növelése és minősítés és egyben megmértetés. Az ellenőrzés általában megelőzi az értékelést, és egyben feltétele is annak. A mérés az értékelési folyamatnak egy olyan fázisa, amelyben adatokat gyűjtünk. A tanulók teljesítményének rendszeres figyelemmel kísérése lehetővé teszi a hiányosságok időben történő felismerését és korrigálását, emellett lehetőséget ad a szülők tájékoztatására gyermekeik tanulmányi előmenetelét illetően.

A tanulók diagnosztikus értékelésének célja a tanulók tudás- és teljesítményszintjének feltárása annak érdekében, hogy tudásszintjének megfelelően oktassuk. Ezt a célt szolgálják bemeneti méréseink, és ezt segítik a kompetenciamérés eredményei is.

A formatív (azaz fejlesztő) értékelés célja, hogy folyamatosan segítse a tanulási folyamatot. Annak érdekében, hogy tanulóink állandó visszajelzést kapjanak, és ez által elősegítsük számukra a fejlődést és a megértést, a tanulási folyamat a tanítási órákon és azokon kívül interaktív módon valósul meg.

Újszerű és hatékony lehetőséget nyújtanak a formatív értékelés terén is az online eszközökkel megvalósított ellenőrzések, értékelések. Ezek előnyét az adja, hogy egyrészt azonnali visszajelzésül szolgál a tanulók számára, másrészt a diákok világához ma már ezek az eszközök közelebb állnak. A formatív értékelés lehetővé teszi hogy a pedagógus olyan módszereket alkalmazzon, amelyek jobban megfelelnek a felismert tanulói igényeknek, differenciáltabban alkalmazkodik a tanítványaihoz. Ez egyben a tanulók magas szintű teljesítmény ösztönzésének hatásos módja is.

Hiszünk abban, hogy a diákok értékelése nem önmagáért az értékelésért fontos feladata a tantestületnek, hanem azért, mert ezáltal a diákok teljes személyiségének fejlesztése a cél. A diákok önálló tanulásra és problémamegoldásra való ösztönzése hosszú távú feladat.

A szolgáltatás megismertetése a célcsoport körében

IV. A szolgáltatás megismertetése a célcsoport körében

<p>IV. A szolgáltatás megismertetése a célcsoport körében</p>	<div style="background-color: #d9ead3; width: 100%; height: 100%;"></div>	<div style="background-color: #d9ead3; width: 100%; height: 100%;"></div>
--	---	---

A projekt megvalósítása során tervezett két konferencia a szolgáltatások megismertetését célozza. A konferencián megismerkedhet a célcsoport a kidolgozott módszertanokkal, azok hasznosulásaival, előnyeivel és természetesen tapasztalatot is szerezhethet az alkalmazásuk során.

Pedagógiai programhoz való kapcsolódás:

A jelen iskola feladata az, hogy a jövőben is hasznosítható tudással rendelkező diákokat képezzen. Olyan készségek és képességek birtokába juttassa őket, amelyekkel a XXI. század világában el tudnak igazodni,

a változó munkaerő-piaci igényekhez alkalmazkodni képesek. Fontos az, hogy az iskolából kikerülő tanulók rendelkezzenek azzal az alap- és kulcskompetenciákkal, amelyek feltétlenül kellene ahhoz, hogy az életpályájukat – ha szükséges –, tudják módosítani, új ismereteket, készségeket, képességeket legyenek képesek elsajátítani. Ezen feladatok megvalósításához határoz meg célokat, irányelveket a Nemzeti alaptanterv. A NAT olyan iskola működését segíti megvalósítani, amelyben a humanizmus, az egyén tisztelete, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, emberiség) együttműködésének kibontakozása, a szolidaritás és a tolerancia értékei alapján szerveződnek a tanítási-tanulási folyamatok. Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, saját sorsuk alakításához.

Nevelési céljaink:

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanáraink példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségeket, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvényisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- a tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszhető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé válják érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatuk kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. a felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a

váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Ennek

érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

A nevelőmunka feladatai:

- Önismerettel rendelkező, kreatív és döntésképes emberek nevelése, akik mind a továbbtanuláshoz, mind az önálló munkavállaláshoz megfelelő ismeretekkel rendelkeznek.
- Minőségi oktatással szilárd alapképességet, biztos alapképességet, teljesítményképes tudást nyújtani a tanulóknak, hogy legyenek képesek önálló ismeretszerzésre, a szerzett ismeretek alkalmazására. Az iskolában megszerzett tudás akkor lesz a társadalom számára gazdasági érték, ha a valós életben felhasználhatóvá, alkalmazhatóvá válik.
- A már elsajátított készségek és képességek kibontakoztatása, majd ezekre alapozva ezen tanulói tulajdonságok további fejlesztése.
- Az önálló tanuláshoz szükséges értelmi és akarat tényezők, a tanulási szokások kialakítása.
- Ki kell alakítani az élethosszig tartó tanulási igényt, készséget, képességet.
- Meg kell alapozni a tanulóknak az egyéni életpálya-építés és a modern technikai környezethez való alkalmazkodás készségét.

- Képesek legyenek szakmailag önálló munka elvégzésére, önállóan új ismeretek megszerzésére, megújulásra szakmailag és emberileg is.
- A kollégiumi nevelés által a konstruktív életvezetési, magatartási és tevékenységformák közvetítése és fejlesztése.
- Harmonikus személyiségű, egészséges tanulók nevelése. Alakuljon ki a tanulóban a felelősségtudat, rendelkezzenek önismerettel, találják meg önkifejezési módjukat.
- Alkalmazkodni tudó, önmagával és környezetével harmóniában élni képes személyiséggé váljanak.
- Az élet, az egészség, mint érték tudatosítása, tisztelete. Az egészséges életmód szokásrendszerének tudatosítása és megszilárdítása. A káros szenvedélyek elutasítására való készségfejlesztés. A szabadidő hasznos eltöltésének személyiségformáló szerepe.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet- mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- A természeti környezet megóvása. Az állatok és a növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépségei iránt.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség – és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- Az emberi jogok tiszteletben tartásának elfogadása, az erkölcsi tudat és magatartás fokozatos fejlesztése.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Az önkéntességre való nevelés.
- Az európai humanista gondolkodás, és a polgári értékrend elsajátíttatása. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.
- Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét.
- Ápolják és továbbvívják az iskolai és nemzeti hagyományainkat.

- Fogadják el a másságot, segítsék a különböző kultúrájú, szociálisan hátrányos helyzetű társaik beilleszkedését az iskolai közösségbe.
- A heterogén beiskolázásból adódó különbözőségeket felzárkóztatással kívánjuk csökkenteni. Célunk a hátrányos helyzetű (HH) és a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyerekek hátrányainak kompenzálása.
- a pedagógus oktató-nevelő munkája során alkalmazzon az egyéni szükségleteknek megfelelő oktatási stratégiát.

Nevelési alapelveink egységesek, a különböző képzési formáknak megfelelően azonban eltérő, sajátos pedagógiai módszerekkel közvetíthetők, érvényesíthetők. A pedagógiai munka folyamatában a tanítás-tanulás szervezése során figyelembe kell vennünk a tanulóközösség összetételének – korra (12-22 életév), előképzettségre, viselkedéskultúrára, családi háttérre és település szerinti hovatartozásra vonatkozóan – heterogén jellegét.

Nevelő-oktató munkánk megvalósítását a következő eszközök, módszerek segítik:

- Közvetlen (direkt) módszerek, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Tematikák beépülésének/alkalmazásának módja az intézmény helyi dokumentumaiban:

A támogatás segítségével kifejlesztett módszertanok a pedagógiai programba is beépülnek, a sikeres programok továbbvitelét és fejlesztését az intézmény helyi dokumentumaiba rögzítjük.

NAT-hoz való illeszkedés bemutatása:

- A fejlesztési feladatok és közműveltségi tartalmak az egyes nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak
- Az alsó tagozat első két évében a tartalmi szabályozás lehetővé teszi, ösztönzi az ebben az életkorban a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelését. Az alsó tagozat harmadik–negyedik évfolyamán erőteljesebbé – a negyedik

évfolyam végére már meghatározóvá – válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. A felső tagozat hetedik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.
- A középiskolai nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alapl műveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképzések megszerzéséhez szükséges kompetenciák.

Nevelési célok:

- erkölcsi nevelés
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- állampolgárságra, demokráciára nevelés
- az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- a családi életre nevelés
- a testi és lelki egészségre nevelés
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- fenntarthatóság, környezettudatosság
- pályaaorientáció
- gazdasági és pénzügyi nevelés
- médiatudatosságra nevelés
- a tanulás tanítása

Az eredményes tanulás segítésének elvei:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1–4. évfolyamon
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel

- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális háttérének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is
 - motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével
 - egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása
- a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódóan az alábbi pontokat is bemutatjuk:

A programok megvalósításába esetlegesen bevonandó partnerek kiválasztásának szempontjai és az együttműködés tartalma:

Az intézmény tevékenysége szolgáltatás, melynek számos érdekeltje, partnere van. Törekedni kell az intézmény által nyújtott szolgáltatásokra vonatkozó igények, elvárások, vélemények megismerésére, ehhez azonosítani kell a legfontosabb partnereket.

A cél az, hogy az intézmény ismerje meg partnereinek igényeit, azokat szakmai küldetéssé érlelje, folyamatosan tájékozódjon annak teljesüléséről, és a partneri visszajelzések alapján végezze el a szükséges korrekciókat.

Az intézmény vezetése összegyűjti a számba vehető partnereket. Bevonja a partnerek azonosítási folyamatába a nevelőtestületet, a szülői képviselőt vezetőit, az iskolaszéket, a diákönkormányzat vezetőségét.

A partnerek kiválasztásának szempontjai lehetnek:

1. Kinek vagy kiknek az elégedettsége fontos az intézménynek?
2. Mely partnerek elvárásai irányíthatják a szakmai célok kitűzését?
3. Kik azok, akik leginkább segíthetik ötleteikkel az intézmény fejlesztését?
4. Mely személyek és intézmények járulhatnak hozzá az anyagi erőforrások bővítéséhez?
5. Intézményi és fenntartói hierarchia figyelembevétele.

Együttműködések tartalma nonformális és informális tanulás, információ és tapasztalatszerzés:

1. Közös foglalkozások
2. Partnerek tevékenységének megismerése, a tevékenységek bevonása a projektbe.

A program bevezetésére való felkészítés ütemterve:

1. Igényfelmérés.
2. Képzők képzése.
3. Tapasztalatok, kompetenciák átadása.

A programokon részt vevő pedagógusok és tanulók bevonásának kritériumrendszere és eljárásrendje:

Egyrészt a programok kialakítása során az egymásra épülés alapvető kritérium volt, így ennek megfelelően kerültek kialakításra a tevékenységek. Ez mind időben, mind a tematikákat tekintve így történt és történik a majdani megvalósítás során is.

Ami az időrendet illeti, alapvetően úgy kerültek kialakításra a tevékenységek, hogy a logikai sorrend, valamint a megvalósítás szempontjából releváns és fontos előkészületek az adott programokat megelőzzék. Így alakult ki az a metódus, miszerint először kerültek elkészítésre a projektet megalapozó dokumentumok, majd kerülnek kiválasztásra a projektben résztvevő megvalósító személyzet legfontosabb tagjai. Ezt követően a felméréseket és a célcsoport elérést követően indulhatnak el a különböző programok.

Ami a programok közötti tematikus szinergiát illeti, minden esetben egymásra épülnek a programok, ezen kívül mindegyik a pályázati felhívás és a jelen projekt alapvető és rész céljait szolgálja.

A kialakított tanulási tér működtetésének terve:

A megfelelően megválasztott és kialakított tanulói környezet, és szokásrendszer kulcsfontosságú a hatékony és örömteli tanulás létrejöttéhez. A tanulás külső körülményei nagymértékben meghatározzák az ismeretszerzési folyamatot, valamint a belső állapot megteremtését. Mindenki számára egyformán ideális tanulási hely nincs, mindenkinek mást és mást jelent az ideális tanulási tér, egy azonban biztos, hogy teremtse meg megfelelő hangulatot, és segítsen a tananyag feldolgozásában. A tanulóhoz szükséges eszközök elhelyezése, rendben tartása is a sikeres tanulás titkai közé tartoznak.

Az Európai Unió által finanszírozott programoktól való lehatárolás:

Jelen projekt keretében tervezett tevékenységek más projektektől lehatárolható, elkülönítetten kezelhető. A tervezett humán erőforrás a projekt megvalósításának teljes ideje alatt rendelkezésre áll, más Európai Unió által finanszírozott programban nem vesz részt.

A kiszervezendő tevékenységek, alátámasztásuk, mértékének indoklása:

Jelen Felhívás keretében megvalósuló projekt esetében kiszervezhető tevékenységnek minősül mindazon harmadik féltől beszerezhető szolgáltatás, melyet a támogatást igénylő, erőforrás hiányában nem tud saját kapacitással megvalósítani, vagy rendelkezik ugyan megfelelő erőforrással, azonban igazoltan költséghatékonyabb a kiszervezéssel történő megvalósítás. Az indokoltságot a támogatást igénylő feladata alátámasztani, ezen alátámasztásnak megfelelő részletettséggel kell bemutatnia minden kiszervezendő tevékenység esetén a speciális erőforrásigényt, amely nem áll rendelkezésre, vagy a rendelkezésre állás esetén a kiszervezés költséghatékonyaságát.

A kiszervezhető költségelemek jelen Felhívás vonatkozásában az alábbiak:

- képzéshez kapcsolódó költségek
- egyéb szakértői szolgáltatás költségei
- kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége
- szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj
- egyéb szolgáltatási költségek
- projektmenedzsment költsége

A rendezvények, események és programok szervezésével és lebonyolításával külső rendezvényszervező- és képző intézet kerül megbízásra (kivéve a saját teljesítésként megnevezett programok, képzések). A kiszervezett tevékenységek költséghatékony lebonyolítást tesznek lehetővé. A komplex tevékenységek kiszervezése és a szervezetnél lévő szakmai megvalósítók együttműködése garantálja a kimagasló minőségű tevékenységek megvalósulását.

A valóban költséghatékony működéshez komoly (szakmai, tapasztalati és pénzügyi) háttérre van szükség. Egy, az optimális működésre fókuszáló szervezetnek arra a tevékenységére kell koncentrálnia, amivel a leghatékonyabban képes értéket előállítani. Az egyéb kapcsolódó, kiszolgáló folyamatokat érdemes az erre a területre specializálódott társaságokra bízni.

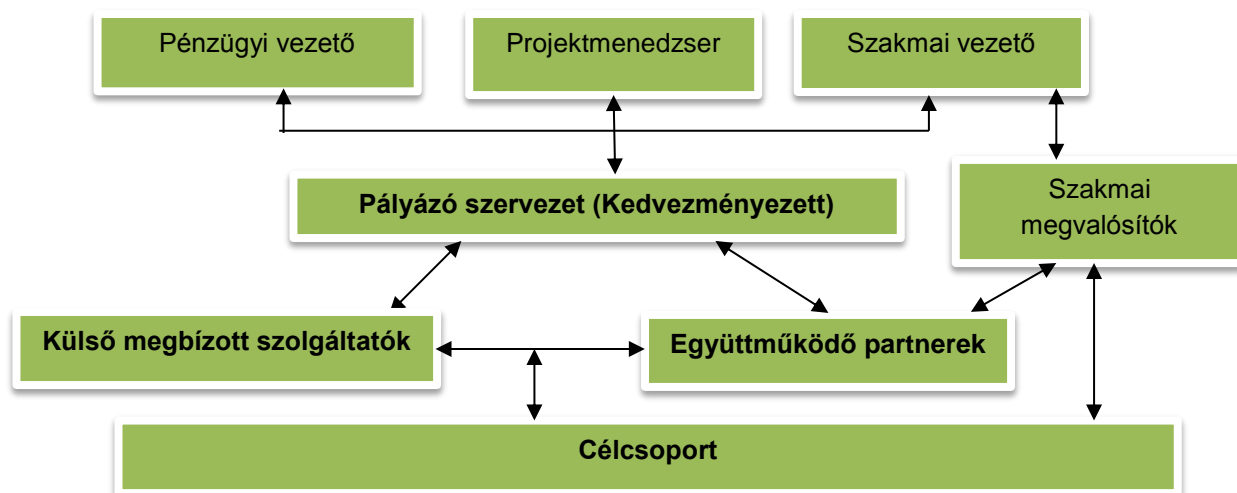
A szervezet egy-egy tevékenység elvégzését megbízható és megfelelő szaktudással rendelkező külső szolgáltatóra bízta. Ezzel nem csak hatékonyságát növelheti a szervezet, hanem költségeit is csökkentheti, illetve elkerülhet bizonyos jogszabály változásokból eredő problémákat és pótlólagos kiadásokat is.

Némely feladat annyira összetett, hogy sok esetben egy szakember nem is rendelkezik önmagában elegendő tudással vagy tapasztalattal a feladat megfelelő minőségben történő végrehajtásához. Egy kiszervezett feladatok ellátására specializálódott szervezet több területről gyűjt maga köré szakembereket, így a támasztott követelményeknek általában könnyebben meg tud felelni, mivel a kollektív tudás mindig nagyobb, mint az egyes szakemberek tudása külön-külön.

A Pályázati Felhívásban meghatározott kiszervezett tevékenységek mértékét a projekt tervezésekor figyelembe vettük és az arányok az előírásoknak megfelelőek.

A szakmai tevékenységek és beszerzések ütemezése pénzügyi szempontból is biztosítható.

3.2. A projekt megvalósításához szükséges szervezeti feltételek, humán erőforrások és infrastrukturális feltételek átfogó bemutatása

Projektmenedzsment szervezet – projektmenedzser feladatai és tevékenysége:

- Feladata a projekt megvalósításához szükséges humán- és infrastrukturális erőforrásigény meghatározása és ezek biztosítása.
- A projekt előrehaladása érdekében szükséges szakmai döntéseket hoz, részt vesz a szerződéskötési folyamatban, szervezi és levezeti a rendszeres projektmegbeszéléseket, részt vesz a helyszíni ellenőrzéseken.
- Az elnyert támogatással kapcsolatos változtatási kérelmek/szerződésmódosítások Támogató Szervezettel történő egyeztetése, az esetleges változtatási kérelmekkel/szerződésmódosításokkal kapcsolatos dokumentáció összeállítása
- Folyamatosan értékeli a vezetést, a szervezet tevékenységét, munkáját, irányítja kommunikációs feladatokat, kapcsolatot tart a partnerintézményekkel, helyi-, területi- és országos szakmai szervezetekkel.
- Közreműködik (a pénzügyi vezetővel együtt) a részletes pénzforgalmi és költségtervek kialakításában, részt vesz a szakmai jelentés elkészítésében, adatszolgáltatásban, előterjesztéseket, javaslatokat tesz a projekttel kapcsolatban.
- A projektmenedzser eddigi szakmai tevékenységét és megfelelőségének alátámasztását a csatolt önéletrajz tartalmazza.

Projektmenedzser	
Név	Tiszolci Józsefné
Képzettség, végzettség	egyetem, fizika szakos tanár, közoktatási-vezető
Munkatapasztalat (év)	37 év
Szakmai tapasztalat	1981-1982: Kossuth L. Művelődési Központ - előadó

	<p>1982-1984: Középiskolai Leánykollégium - nevelőtanár</p> <p>1984-1999.12.31.: Trefort Ágoston SZKI, tanár</p> <p>2000-01.01.-2005.06.30.: Középiskolai és Szlovák Nemzetiségi Kollégium - igazgató</p> <p>2005.07.01.-2009.08.15.: Kossuth L. Gimnázium, SZKI, Kollégium és AML, Kollégium Tagintézmény – intézményegység-vezető</p> <p>2009.08.16.-2011. 07. 31.: Trefort Ágoston Szakképző Iskola – igazgató</p> <p>2011. 08. 01.-2012.03.31.: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat Kossuth Lajos Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium Trefort Ágoston Szakképző Tagiskolája - tagintézmény-vezető</p> <p>2012.04.01.-2016.06.30.: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kossuth Lajos Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium,</p> <p>2016.07.01.-től – 2017.06.30-ig: Szerencsi Szakképzési Centrum Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája - megbízott tagintézmény-vezető</p> <p>TÁMOP-TIOP projektek lebonyolítása az általa vezetett intézményekben folyamatosan. Több mint 2 éves uniós projektekben szerzett tapasztalattal rendelkezik.</p>
Tervezett heti munkaidő ráfordítás (óra)	15 óra

Projektmenedzsment szervezet – pénzügyi vezető feladatai és tevékenysége:

- A pénzügyi vezető feladatainak ellátása során eleget tesz az államháztartási, költségvetési, pénzügyi és számviteli jogszabályoknak.
- Szervezi, irányítja a projekt pénzügyi menetét, közreműködik a projekt feladatainak eredményes és gazdaságos megoldásához szükséges gazdálkodási feltételek megteremtésében és megteszi a biztosításuk érdekében szükséges intézkedéseket.
- Folyamatosan nyomon követi és aktualizálja a projekt tevékenységekre bontott megvalósítási és költségvetési ütemtervét, elkészíti a projekt közvetlen kifizetéseihez szükséges pénzügyi dokumentációt.
- Előkészíti, közreműködik és ellenőrzi, dokumentálja a projekt keretén belül megvalósuló beszerzéseket.
- Felel a munkaügyi nyilvántartások meglétéért és adatainak hitelességéért, elkészíti a projekt előrehaladási és a projekt fenntartási, időszaki és zárójelentések pénzügyi részeit a szakmai jelentéssel összhangban.
- Folyamatos kapcsolatot tart a könyvvizsgálóval, feladata a könyvvizsgáló részére valamennyi számviteli, pénzügyi, gazdasági információ biztosítása.
- A pénzügyi vezető eddigi szakmai tevékenységét és megfelelőségének alátámasztását a csatolt önéletrajz tartalmazza.

Pénzügyi vezető	
Név	Fodor Gizella
Képzettség, végzettség	egyetem, közgazdász, gazdasági mérnök
Munkatapasztalat (év)	34 év
Szakmai tapasztalat	2012.02.16.- Sárospataki Református Kollégium Sárospatak Gazdasági vezető 1994.11.01.-2012.02.15. Kossuth Lajos Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium Sátoraljaújhely Gazdasági vezető 1982.05.01.-1994.10.31. Városellátó Szervezet Sátoraljaújhely Pénzügyi-számviteli csoportvezető 1978.12.01.-1982.04.30. Városi Tanács Sátoraljaújhely Gazdasági ügyintéző 1978.07.03.-1978.11.30. Városgazdálkodási Vállalat Sátoraljaújhely, adminisztrátor Jelenlegi munkáltatómnál pénzügyi vezető, illetve pénzügyi munkatársként több pályázatban vettem részt: TÁMOP-3.2.12-12/1-2012-00008, TÁMOP-3.2.12-12/1-2012-00003, TÁMOP-3.2.12-12/1-2012-00008, T HA-13-01-235 TÁMOP-6.1.2.A-14/2/2014-0161
Tervezett heti munkaidő ráfordítás (óra)	15 óra

A szakmai megvalósítók (team) feladatai és tevékenységei:

- Szakmai megvalósító munkatársakat a pályázó szervezet jelöli ki a projekt megvalósításában való részvételre. A hatékony és összehangolt munkavégzés érdekében a kijelölt szakmai megvalósítók a projekt teljes megvalósításában közreműködnek. Ennek fontos feltétele a közvetlen, szoros kapcsolattartás illetve a megfelelő információáramlás megléte.
- A programban részt vevő szakemberek elsősorban szakmai felkészültségükkel, tudásukkal és tapasztalatukkal járulnak hozzá a sikerhez.
- Elengedhetetlennek tartjuk, hogy a szakemberek hozzáállása pozitív és előremutató legyen, hogy lelkesek legyenek és ezt a lelkesedést a gyerekeknek is át tudják adni. Tőlük azt várjuk el, hogy pontosan dolgozzanak, folyamatosan kommunikáljanak a szakmai vezetővel és egymással, a szerzett tapasztalatokat feldolgozzák és az esetenkénti, projekt közbeni értekezleteken, találkozókon és megbeszéléseken ezeket egymással megosszák.

A szakmai vezető és a szakmai megvalósítók közötti kapcsolattartás részletei:

- formális kapcsolattartás módja, ideje, helye: heti rendszerességgel team megbeszélés lebonyolítása, mely a feladatok előrehaladásának értékelésére, a célok elérése érdekében megtett lépések összegzésére, eszmecsere és véleményezésre ad lehetőséget.
- informális kapcsolattartás módja: alkalmi, igény szerinti személyes konzultációk lebonyolítása, telefonos egyeztetések és elektronikus levelezés szükség szerint - általában napi, heti rendszerességgel

Szakmai vezető feladatai:

- A szakmai vezető felelőssége és feladata a projekt szakmai tartalmának és ennek megvalósulásának felügyelete. Kulcsszerepet játszott a szakmai program kialakításában, a programelemek összeállításában.
- Tapasztalata alkalmassá teszi arra, hogy vezetője legyen szakmai szempontból a programba bevont szakembereknek és segítőknek. Feladatai közé tartozik a szakmai program és az emberek munkájának nyomon követése és számukra visszajelzések adása, a folyamatos értékelése, a program által elvárt célok megvalósulásának nyomon követése, a programelemek közvetlen hatásának mérése, a programelemek egymáshoz illeszkedése. Az felelőssége a program szakmai szempontból történő kiértékelése is.
- A szakmai vezető eddigi szakmai tevékenységét és megfelelőségének alátámasztását a csatolt önéletrajz tartalmazza.

Szakmai vezető	
Név	Hőrcsikné Balla Katalin Zsuzsanna
Képzetség, végzettség	egyetem, középiskolai tanár, közművelődési előadó
Munkatapasztalat (év)	31 év
Szakmai tapasztalat	2001. 08.16.- 1990.08.15.-2001. 08.15 1986.08.01-1990. Szerencsi SzC Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája (és jogelődjei) Sátoraljaújhely 2013. 09.01 – általános igazgatóhelyettes 2009. 09.01 - történelem szakos tanár – 2003.08.16 - 2009.09.01 általános igazgatóhelyettes – 2001.08.16-2003.08.15. történelem szakos tanár – szabadidő-szervező (osztott munkakör) 1990.08.15.- 2001. 08.15: Trefort Ágoston Szakmunkásképző Intézet Sátoraljaújhely - történelem szakos tanár (1998-2001 időben munkaközösség-vezető is) 1986.08.01-1990. 105. számú Ipari Szakmunkásképző Intézet Kazincbarcika történelem tanár (1986-1988 szabadidő-szervező is) 1990-1994 Vilyvitányban önkormányzati képviselőként tevékenykedtem, ekkor készítettem az első pályázatokat (beruházások, rendezvények tárgykörben), és ismerkedtem meg közelebbről a jogszabályi környezet ismeretének fontosságával. 1998-2002 Vilyvitányban polgármesternek választottak. Tevékenységemet tanári munkám mellett, társadalmi megbízatásban láttam el. A konfliktus kezelés és szervezetek működtetése területén szereztem jelentős tapasztalatokat. A személyes kapcsolati tőke jelentőségét is ekkor sikerült felismernem. Költségvetés szerinti működés, közbeszerzési eljárásokban való részvétel, pályázatok készítése, lebonyolítása, elszámolása, mind hasznos tapasztalatokkal ruháztak fel későbbi munkámhoz.

Tervezett heti munkaidő ráfordítás (óra)	15 óra
---	--------

A szakmai vezető és a szakmai megvalósítók részletes, projekthez kapcsolódó specifikus feladatait, munkaidejét és javadalmazását a munkaszerződések és a munkaköri leírások tartalmazzák.

A szakmai vezető és a szakmai megvalósítók közötti kapcsolattartás részletei:

- formális kapcsolattartás módja, ideje, helye: heti rendszerességgel team megbeszélés lebonyolítása, mely a feladatok előrehaladásának értékelésére, a célok elérése érdekében megtett lépések összegzésére, eszmecserére és véleményezésre ad lehetőséget.
- informális kapcsolattartás módja: alkalmi, igény szerinti személyes konzultációk lebonyolítása, telefonos egyeztetések és elektronikus levelezés szükség szerint - általában napi, heti rendszerességgel

A szakmai megvalósításhoz szükséges humán erőforrások és infrastrukturális feltételek ismertetése, azok rendelkezésre állásának bemutatása:

- projektmenedzsment szervezet: A projektmenedzsment szervezet a projektmenedzser munkatárs és a pénzügyi vezető munkatárs együttműködésével jön létre. Ezek a személyek a pályázó szervezet megbízásában állnak, a projekt megvalósításában a szakmai vezető mellett a legnagyobb szerepet vállalják. A projektmenedzsment szervezet munkatársai releváns képzettségük és projektben használható tapasztalataik vizsgálatával kerültek kiválasztásra, szakmai megfelelőségük biztosított.
- szakmai vezető: A szakmai vezető munkatárs nagy szerepet vállal a projekt megvalósításában, hiszen az ő feladata a megvalósítandó tevékenységek irányítása. A kiválasztott szakmai vezető megfelelő tapasztalattal és szakmai tudással rendelkezik, így megfelelően láthatja majd el a projektben vállalt feladatokat.
- szakmai megvalósítók: Szakmai megvalósító munkatársakat a pályázó szervezet jelöli ki a projekt megvalósításában való részvételre. A hatékony és összehangolt munkavégzés érdekében a kijelölt szakmai megvalósítók a projekt teljes megvalósításában közreműködnek. Ennek fontos feltétele a közvetlen, szoros kapcsolattartás illetve a megfelelő információáramlás megléte.

A megvalósítás során szükséges humán erőforrás mindvégig rendelkezésre áll. A pályázat előkészítése során a szervezet személyi és tárgyi erőforrásainak összehangolása megtörtént, a szervezeti struktúra kialakítása biztosítja a projekt megvalósíthatóságát.

Az alapvető infrastrukturális feltételek a projekt megvalósításához adottak.

A célcsoport részére tervezett tevékenységek megvalósításához szükséges kis értékű eszközök a projektbe betervezésre kerültek, az ezekhez kapcsolódó indikatív ajánlatok benyújtása megtörtént.

3.3. Az indikátorok és számszerűsített műszaki-szakmai mutatók teljesülése

Projekt szinten elvárt számszerűsíthető eredmények, indikátorok

Indikátor neve	Mértékegység	Célérték (2018.12.31-ig)	Minimálisan elvárt célérték	Célérték elérésének időpontja	Mutató forrása
Képzésben, átképzésben részt vevő pedagógusok száma	fő	2	4 - vállalt érték 6 fő	projekt fizikai zárása	Monitoring jelentés
Informális és nem formális képzésben részt vevő gyerekek és fiatalok (7-24 éves korúak) száma	fő	-	a bevont köznevelési intézmények feladatellátási helyein iskolai tanulói létszámának 70%-a, de legalább 200 fő – vállalt érték 216 fő	projekt fizikai zárása	Monitoring jelentés
Kidolgozott új képzési módszertanok száma	db	-	1 - vállalt érték 1	projekt fizikai zárása	Monitoring jelentés
Új képzési módszertant alkalmazó intézmények száma	db	-	1 - vállalt érték 1	projekt fizikai zárása	Monitoring jelentés

Számszerűsíthető szakmai elvárások

A pályázó vállalja, hogy projekt fizikai befejezésének időpontjára az alábbi, számszerűsített szakmai célokat éri el:

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Az informális és nem formális módszertan, tematika és tartalom fejlesztésébe bevont pedagógusok aránya a tantestületen belül
Az eredmény leírása	A bevont pedagógusok által kifejlesztett módszertan, tematika és tartalom
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	30 - vállalt érték 50
Mértékegysége	%

Igazolás módja	Fejlesztési napló/Kifejlesztett módszertan, tematika és tartalom/Szakmai beszámoló
----------------	--

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Az informális és nem formális módszertan, tematikát és tartalmat rendszeresen – évente legalább 5 alkalommal - alkalmazó pedagógusok aránya a tantestületen belül
Az eredmény leírása	A tantestület a tanórán kívüli tevékenységekben felhasználja a fejlesztés eredményét.
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	50 - vállalt érték 70
Mértékegysége	%
Igazolás módja	Foglalkozási napló/Szakmai beszámoló

A számszerűsíthető eredmények teljesülése a tervezettek alapján biztosított és a minimálisan elvárt célértékek feletti értékek teljesülése az előírányzott.

3.4. A tervezett költségek szakmai indokoltsága

Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:

I. Projekt előkészítés:

A szakmai terv elkészítése: A projekt szakmai elemeit, célkitűzéseit, megvalósítóit, célcsoportját és a szükséges illetve rendelkezésre álló feltételeket bemutató szakmai terv összeállítása a projekt előkészítési szakaszában történik meg. A szakmai terv elkészítését megelőzően, az előkészítésnél szakmai megbeszélést tartanak, ahol összegzik és nevesítik a projekt keretében megvalósítani szükséges

tevékenységeket és azok költségvonzatát, időigényét, meghatározzák a megvalósuló alkalmak számát és kijelölik a megvalósításért felelős személyeket. A szakmai terv összeállításában részt vesznek a projekt megvalósításában közreműködő felelős személyek, főként a projektmenedzser és a szakmai megvalósító munkatárs.

II. Projekt menedzsment és adminisztrációs tevékenységek:

A projektez kapcsolódó menedzsment feladatok ellátásáért a projektmenedzser és a pénzügyi vezető munkatárs – együttesen: projektmenedzsment szervezet – felel. A projektmenedzsment szervezet az előkészítéstől a megvalósításon át a fenntartásig nyomon követi és koordinálja a projektet, ellátja a kapcsolódó adminisztrációs, pénzügyi, ügyviteli feladatokat. A projektmenedzsment szervezet a cselekvési ütemterv és a pénzügyi terv alapján dolgozik, a tervezett tevékenységek megvalósulását folyamatosan monitorozza és értékeli.

III. Horizontális szempontok érvényesítése

A támogatást igénylő a Felhívás előírásai szerint az alábbi környezetvédelmi és esélyegyenlőségi szempontok érvényesítését vállalja:

Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektekre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartani, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.

- Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektekre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartani, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-nak megfelelően.
- A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.
- Az infokommunikációs akadálymentesítés minden beruházás esetén kötelező.
- Esélyegyenlőségi munkatárs, felelős alkalmazása.
- A szervezet döntéshozói, munkavállalói vagy közönsége számára esélyegyenlőségi képzést tart.

- Az esélyegyenlőségi célcsoportot vagy annak képviselőit bevonja a projekt tervezésébe, végrehajtásába.

IV. Kötelező tájékoztatás és nyilvánosság:

A megvalósítani kívánt projekt méretéből adódóan a támogatást igénylő a 150 millió Ft alatti támogatási összeg esetében előírt Kommunikációs tevékenységek megvalósítására kötelezett, melynek elemei az alábbiak:

- A projekt előkészítő szakasza: internetes honlap készítése, vagy meglévő honlap esetén a projekthez kapcsolódó tájékoztató létrehozása és folyamatos működtetése, frissítése
- A projekt megvalósítási szakasza: a beruházás helyszínén "C" típusú tábla elkészítése és elhelyezése; fotódokumentáció készítése
- A projekt megvalósítását követő szakasz: sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése; TÉRKÉPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal.

V. Elkülönített pénzforgalmi számla

A projektre elkülönített pénzforgalmi számlát fogunk nyitni. A támogatás elszámolása ezen keresztül történik.

Áfa kezelése

A pályázó az ÁFÁ-t nem igényelheti vissza, ezért a felmerülő költségek bruttó összegben kerülnek feltüntetésre.

Az amortizáció kezelésének módja

A pénzügyi tervezés során az a módszer a helyes, amely az amortizációs költségeket nem sorolja a beruházás tényleges működési költségei közé, így a gazdaságossági számításokban nem terheli a beruházási tervváltozatot egy olyan költség, amely valójában nem kerül elvonásra a vállalattól. Az értékcsökkenési leírás tervezése mégis szükséges, hiszen a számviteli törvény alapján ez a költség adóalap csökkentő tétel, és így az intézmény adózott jövedelmének kiszámításához feltétlenül szükséges. Az amortizáció alapvető funkciója az újratermelés feltételeinek megteremtése, tehát az értékátvitel biztosítása. Az értékcsökkenési leírás gazdasági tartalma a hatékonyságtól független kategória, amelynek nagyságát az állóeszközök tulajdonságai és különböző hatósági rendelkezések határozzák meg. Költségnek sem igazán tekinthető, mert nem von el pénzt az intézménytől, hiszen újra befektethető, felhasználható. Ezért a beruházások gazdaságossági elemzésekor sem a beruházási, sem az éves üzemeltetési költségek között nem vehető számításba. Ez a pályázó intézmény szempontjából elfogadható, hiszen a kimutatott eredmény jelenlegi értékre számított nagysága így is reális alapja a döntéshozatalnak.

Az infláció kezelése a tervezés során

A gazdaságosság mértékét nem befolyásolja az a tény, ha az infláció következtében a ráfordítások és hozamok árai azonos arányban változnak. A gazdaságossági számításokban az infláció ilyen szempontból figyelmen kívül hagyható. Az infláció hatásának kiszűrésére alapvetően két módszer alkalmazható:

- a bevételek és a költségek tervezésekor nem veszik figyelembe az infláció hatását, csak az arányváltozásokat tüntetik fel,
- a hozamoknál és ráfordításoknál beszámítják az infláció hatását, de egy inflációs ráta segítségével az infláció hatásait kiszűrik.

Az árak előrejelzései, prognózisai általában tartalmazzák mindkét tényezőt, ezért könnyebben járható útnak tűnik az infláció hatásainak kiszűrése. Amennyiben ezt nem teszik meg, az időpreferenciát alkalmazó számítások eredménye torzul. Elméletileg a kamatláb vagy diszkonttényező évenkénti növelésével az árszínvonal változás hatása kiszűrhető lenne, de az ilyen számítások módszertana még nem eléggé kidolgozott.

A projekt tervezése során a megvalósítás évében érvényes, rögzített árakkal számolunk. Mivel a megvalósítás a 2017-20. évben várható, így a kalkulált árak nem változhatnak.

Ha az eszközök, szolgáltatások ára meghaladja a projektben megjelölt árakat, akkor azt a pályázó maga finanszírozza. Abban az esetben, ha az eszközök értéke nem éri el az igényelt összeget, akkor támogatásigénylési korrekció történik.

A projekt teljes költségvetése bruttó _____ amelynek 100%-a támogatás, 0%-a pedig önrész.

A pályázó a projekt vonatkozásában Áfa-levonási joggal nem rendelkezik, így a projektben a vissza nem igényelhető áfa-összeg elszámolható költségnek minősül.

A projekt költségvetése valamennyi belső költségvetési korlátnak megfelel, illetve a fajlagos elszámolható költségek az elvárt értékeket teljesítik.

Tekintettel arra, hogy a fejlesztés a futamidő végén nem kerül értékesítésre, így maradványértékkel – az útmutató rendelkezéseinek megfelelően - a projektben nem számolunk.

A projekt valamennyi Útmutatóban rögzített támogathatósági feltételt teljesíti.

A projekt keretében a támogatást igénylő az alábbi költségeket tervezi elszámolni a Pályázati Felhívás 3.1. A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek pontjában előírtak alapján:

Tevékenység	Tervezett összeg	Indokoltsága
Előkészítés		

Szakmai terv elkészítése

Projektmenedzsment költség – személyi jellegű ráfordítások

Munkabér

**Foglalkoztatást terhelő adók és
járulékok**

Általános költségek

**Kommunikációs, postaforgalmi
szolgáltatások díja; közüzemi
szolgáltatások költsége; banki
tranzakciós díjak**

<p>I. Módszertani fejlesztés</p> <p>I/5. Innovációs műhelyek kialakítása, élménypedagógia</p>	<div style="background-color: #e0e0e0; width: 100px; height: 40px; margin: 10px auto;"></div>	<p>Személyi jellegű egyéb kifizetés (célfeladat, túlszolgálat, többletfeladat): a módszertani fejlesztés kidolgozásáért felelős pedagógusok díjazása; 1 fő, 200 munkaóra, <input style="width: 100px;" type="text"/></p> <p>Járulék: a feladat elvégzéséért járó juttatás járulékköltsége 23,5 %</p> <p><input style="width: 100%; height: 30px;" type="text"/></p> <p>Műhelymunka szervezése: innovációs műhelyek kialakítása élménypedagógiai műhelymunkák megszervezése és lebonyolítása, amiken min. 15 fő vesz részt, 4 alkalommal valósul meg és min. 2 óra időtartamban.</p> <p>1 alkalom nettó <input style="width: 100px;" type="text"/> alkalom <input style="width: 100px;" type="text"/></p>
<p>I/6. Az informális tanulás tartalmainak, szolgáltatásainak bővítését célzó feladatok, tevékenységek kidolgozása</p>		
<p>I. Módszertani fejlesztés</p> <p>I/6. Az informális tanulás tartalmainak, szolgáltatásainak bővítését célzó feladatok, tevékenységek kidolgozása</p>	<div style="background-color: #e0e0e0; width: 100px; height: 40px; margin: 10px auto;"></div>	<p>Személyi jellegű egyéb kifizetés (célfeladat, túlszolgálat, többletfeladat): a módszertani fejlesztés kidolgozásáért felelős pedagógusok díjazása; 1 fő, 100 munkaóra, <input style="width: 100px;" type="text"/></p> <p>Járulék: a feladat elvégzéséért járó juttatás járulékköltsége 23.5 %</p> <p><input style="width: 100%; height: 30px;" type="text"/></p>
<p>I/7. Közösségfejlesztő programok, közös játékok, vetélkedők, versenyek tartalmi fejlesztése</p>		
<p>I. Módszertani fejlesztés</p>	<div style="background-color: #e0e0e0; width: 100px; height: 40px; margin: 10px auto;"></div>	<p>Személyi jellegű egyéb kifizetés (célfeladat, túlszolgálat, többletfeladat): a módszertani fejlesztés kidolgozásáért felelős pedagógusok</p> <p><input style="width: 100%; height: 30px;" type="text"/></p>

**I/7. Közösségfejlesztő programok,
közös játékok, vetélkedők, versenyek
tartalmi fejlesztése**

--	--

II/1. Diákok felkészítése

**II. Pedagógusok és diákok
felkészítése**

II/1. Diákok felkészítése

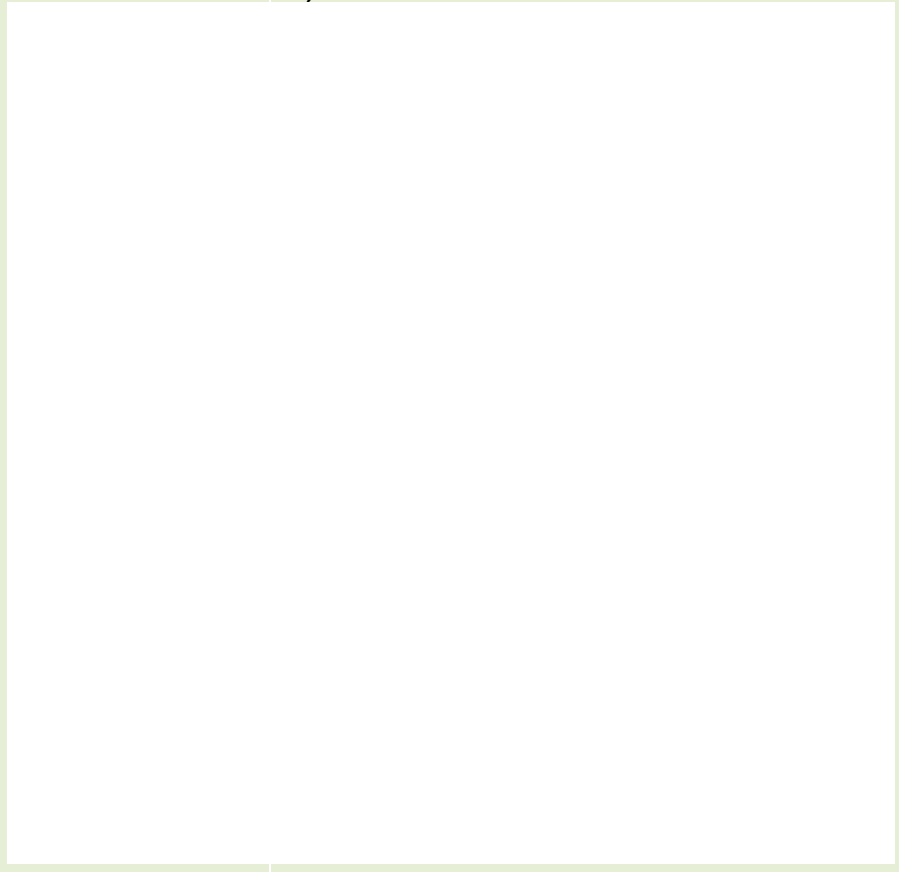
--	--

II/2. Pedagógusok felkészítése

**I. Pedagógusok és diákok
felkészítése**

II/2. Pedagógusok felkészítése

--	--

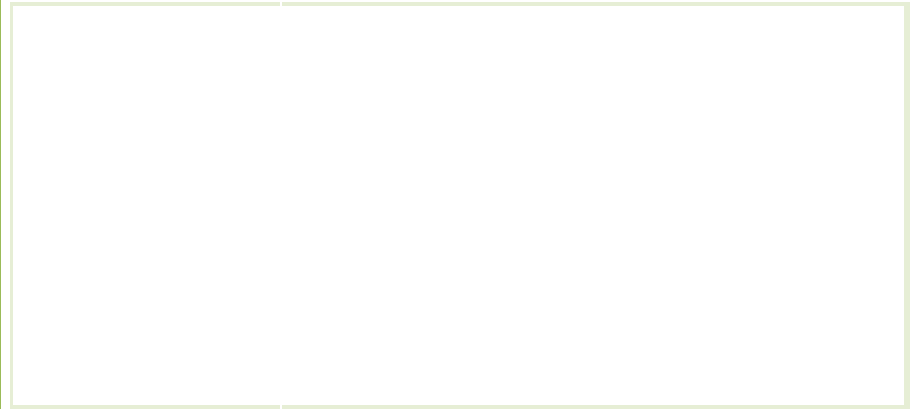

III/1. A kidolgozott állandó tematika működtetése és továbbfejlesztése

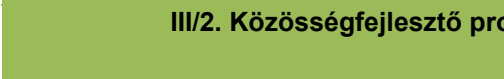

**II. Az informális tanulási
tevékenységek megvalósítása**

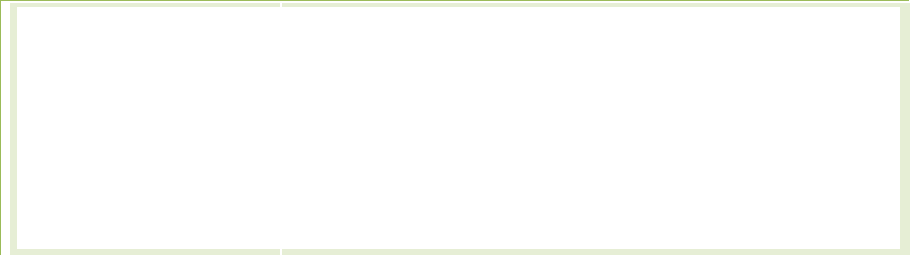
**III/1. A kidolgozott állandó tematika
működtetése és továbbfejlesztése**

III/2. Közösségfejlesztő programok, közös játékok, vetélkedők, versenyek szervezése

**III. Az informális tanulási
tevékenységek megvalósítása**

**III/2. Közösségfejlesztő programok,
közös játékok, vetélkedők, versenyek
szervezése**

III/3. A tevékenységek monitorozása és pedagógiai értékelése

**III. Az informális tanulási
tevékenységek megvalósítása**

**III/3. A tevékenységek monitorozása
és pedagógiai értékelése**

IV. A szolgáltatás megismertetése a célcsoport körében

**III. A szolgáltatás megismertetése
a célcsoport körében**

Összesen

Piaci árak való megfeleléség

- A rendezvényszervezésre és lebonyolításra, a képzésre és a kísértékű eszközökre a piaci ár alátámasztásául indikatív ajánlatot kértünk, vagy internetes költségbecslést készítettünk és a legkedvezőbb ajánlati árat tartalmazó alapján határoztuk meg a költségvetésben szereplő tételeket.
- A kommunikációs szolgáltatások esetében is a fentiek szerint határoztuk meg a költségvetésben szereplő díjakat.
- Az útiköltségtételnél a NAV hatályos üzemanyag tábláját vettük alapul a tervezés folyamán.
- A menedzsment díjakat a munkabér és munkaidő arányában állapítottuk meg, illetve figyelembe vettük a pályázati kiírásban meghatározott belső korlátokat.
- A szakmai vezető és megvalósítók díjait a munkabér és munkaidő arányában állapítottuk meg, illetve figyelembe vettük a pályázati kiírásban meghatározott belső korlátokat.
- Az általános költségek keretében a projektre vonatkozó díjakat tüntettük fel.
- Az anyagköltséget a szakmai programok megvalósításához szükséges anyagok összesítése alapján határoztuk meg.

A pályázati felhívásban szereplő belső költségvetési arányoknak a projekt költségvetése megfelel.

3.5. A megvalósítás ütemterve

A projekt megvalósítási időszaka:

A projekt fenntartási időszaka:

Igényelt támogatás összege:

A projektben a vissza nem térítendő támogatás
mértéke:

100%

Tevékenység megnevezése	2017. év				2018. év				2019. év			
	I. né.	II. né.	III. né.	IV. né.	I. né.	II. né.	III. né.	IV. né.	I. né.	II. né.	III. né.	IV. né.
Projekt előkészítése												
Projektmenedzsment biztosítása												
Szakmai tartalom megvalósítása												
Eszközbeszerezés												
Nyilvánosság biztosítása												
Horizontális tevékenységek												

Cselekvési ütemterv:

A projekt keretében megvalósítani kívánt tevékenységek ütemezését a megvalósítás időszak alatt igyekeztünk a célcsoportok minél optimálisabb elérése szerint tervezni. A tevékenységek megvalósításának ideje összességében lefedi a projekt megvalósítás időtartamát.

A projekt előkészítése a 2017-es év első két negyedében zajlik. A projektmenedzseri, szakmai vezetői és szakmai megvalósításhoz kapcsolódó feladatok ellátása a projekt megvalósítás 24 hónapja alatt folyamatosan zajlik. Az eszközök beszerzését a projekt megvalósítás legelején szükséges megvalósítani, tervezetten 2017. szeptember – október – novemberében, de legkésőbb a 2017-es év végére.

Mérföldkövek:

1. Mérföldkő:

Mérföldkő elérésének tervezett dátuma: 2018.02.28.

Mérföldkő leírása: A projekt kezdésétől számított 6. hónap utolsó munkanapjáig a kedvezményezett kidolgoz legalább egy új képzési módszertant és projekt szinten az összes elszámolható költség legalább 10%-áról kifizetési igénylést nyújt be.

Mérföldkő eléréséig felhasználni tervezett támogatás összege

2. Mérföldkő:

Mérföldkő elérésének tervezett dátuma: 2018.10.31.

Mérföldkő leírása: A Képzésben, átképzésben részt vevő pedagógusok száma indikátor 50%-a teljesül. Megkezdte a kifejlesztett módszertan, tartalom és tematika alkalmazását, biztosítja az infrastrukturális feltételeket valamint az összes elszámolható költség legalább 40%-áról kifizetési igénylést nyújt be.

Mérföldkő eléréséig felhasználni tervezett támogatás összege:

3. Mérföldkő:

Mérföldkő elérésének tervezett dátuma: 2019.09.01.

Mérföldkő leírása: projekt fizikai befejezéséig a felhívásban előírt összes kötelező tevékenység és a kedvezményezett által vállalt összes tevékenység megvalósul. Projekt szinten az összes elszámolható költség legalább 90 %-áról kifizetési igénylés kerül benyújtásra.

Mérföldkő eléréséig felhasználni tervezett támogatás összege:

4. A PROJEKT FENNTARTÁSA

4.1. A fenntartási időszak szakmai és pénzügyi kötelezettségei

Az EFOP-3.3.7-17 Informális és nem formális tanulási lehetőségek kialakítása a köznevelési intézményekben című pályázati felhívásban rögzített fenntartási kötelezettségeket a pályázó szervezet vállalja, a vállalások az alábbiakban kerülnek kifejtésre.

A támogatást igénylő a projekt fizikai befejezésétől számított 3 évig vállalja:

- a kifejlesztett módszertan beépítését a bevont köznevelési intézmény pedagógiai programjába,
- a módszertani fejlesztések keretében kidolgozott szakmai anyagok évenkénti felülvizsgálatát és szükség szerinti aktualizálását 4 db nem formális pedagógiai program megvalósítását iskolai tanévenként az alábbiak szerint:

A fenntartási időszak programjait a fizikai befejezéstől számítva legalább 3 teljes tanévre kiterjedő időszakon keresztül kell megvalósítani úgy, hogy valamennyi tevékenységet a projekt megvalósítási időszakával azonos szakmai tartalommal szükséges tervezni.

A Támogatást igénylő továbbá vállalja, hogy:

- a jelen EFOP Projekt keretében a Projekt megvalósításához nélkülözhetetlen eszközöket rendeltetés szerűen, az eszköz jellegéből adódóan folyamatosan használatban tartja
- a Projekttel kapcsolatos minden dokumentum elkülönített nyilvántartását vezeti
- kötelező-, és önkéntes adatszolgáltatást a Projektről a különböző szakmapolitikai szereplők számára.

A projekt eredményeinek hosszú távú fenntartása a jövőben is biztosítva lesz, mely többek között a részletes projektkoncepciónak és az előzetes igényfelméréseknek köszönhető. A pályázó szervezet a projekt megvalósítását követően is nagy hangsúlyt kíván fektetni az informális és nem formális tanulási tevékenységek megvalósítására.

A projekt megvalósításába bevont szakemberek szakmai tudásukkal és a közösségért való kimagasló elkötelezettségük révén biztosítani tudják, hogy a tevékenységek a jelen szakmai tervben megfogalmazott célok szerint teljes körűen megvalósuljanak. Ez a tényező szintén nagy előnyt jelent a hatékony együttműködésben.

5. HORIZONTÁLIS ÉS FENNTARTHATÓSÁGI VÁLLALÁSOK

A Támogatást igénylő vállalja, hogy a Projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartja, a Projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrzi, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a Projekt megvalósítása során megszünteti.

Esélyegyenlőségi szempontok

A Felhívás „4.4.2. Kiválasztási kritériumok / 3. Tartalmi értékelési szempontok / 2. A támogatási kérelem célokhoz való illeszkedésének vizsgálata / 6.1. Az esélyegyenlőségi szempontok érvényesülnek” pont az alábbiakban kerül bemutatásra.

A Támogatást igénylő szervezet az Esélyegyenlőség témakörében többféle programot kíván megvalósítani a projekt során. Többek között folyamatos témaként kíván foglalkozni a környezetvédelem témáival a Projekt teljes időszaka alatt, illetve a fenntartás során, annak ellenére, hogy fenntartás nem kerül kijelölésre, valamint ismerteti a nők és férfiak, a különböző generációk, a különböző származású, faji hovatartozású, vallású, szociális helyzetű, anyanyelvű, a fogyatékkal élők, a kisgyermekes anyák esélyegyenlőségi jogait, problémáit, azok javítási lehetőségeit a mindennapokban, illetve a munkahelyen.

Természetesen a fenti témák az esélyegyenlőségi képzésen is ismertetésre kerülnek, amelybe a szakmai megvalósítók és a célcsoport tagok is bevonásra kerülnek.

A fentiekén túl az esélyegyenlőség biztosítására a Támogatást igénylő tevékenysége illeszkedik a Helyi Esélyegyenlőségi Programhoz.

A Támogatást igénylő továbbá vállalja, hogy a fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken kommunikációjában és viselkedésében esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

A projekt megvalósítása során a Támogatást igénylő segíti a fogyatékkal, egészségkárosodással élők, különösen a nők munkaerőpiacra visszatérését, pozitív társadalmi megítélésüket.

Infokommunikációs fejlesztés esetén a Támogatást igénylő vállalja az infokommunikációs akadálymentesítést.

Környezeti fenntarthatósági szempontok

A Felhívás „4.4.2. Kiválasztási kritériumok / 3. Tartalmi értékelési szempontok / 2. A támogatási kérelem célokhoz való illeszkedésének vizsgálata / 6.2. A környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesülnek” pont az alábbiakban kerül meghatározásra.

A felhívás általános útmutatójának elvárásai szerint a Támogatást igénylő figyelembe vette a projekt tervezése során a környezeti horizontális cél 4 intézkedésfajtáinak 3-as és 4-es pontját:

3. A projekt céljához kapcsolódó környezetvédelmi cél megvalósítása a projektben

a) Az emberi egészség védelme érdekében az emberi egészségre veszélyes anyagok ártalmatlanítása, eltávolítása, az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása a projekt által érintett területen

b) A természeti erőforrások megőrzése és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának javítása érdekében

c) A klímaváltozás hatásainak csökkentése, az alkalmazkodás elősegítése érdekében

4. A környezeti horizontális cél megvalósítása érdekében végzett tevékenységek outputjának, eredményének nyomon követése, értékelése, az eredmények jelentése, kommunikációja.

A Támogatást igénylő vállalja, hogy projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartja, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrzi, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszünteti.

A Támogatást igénylő szervezet környezetvédelmi és fenntarthatósági képzést is tart, amelybe a szakmai megvalósítók és célcsoport tagok is bevonásra kerülnek.

Fontos szempont a környezetvédelmi és fenntarthatósági ismeretek átadásán és betartásán túl, hogy az esetlegesen már meglévő környezeti károk, problémák, illetve az esetleges ún. nem szándékolt károk még a projekt időszak alatt felismerésre és elhárításra kerüljenek.

Nyilvánosság biztosítása

A megvalósítani kívánt projekt méretéből adódóan a támogatást igénylő a 150 millió Ft alatti támogatási összeg esetében előírt Kommunikációs tevékenységek megvalósítására kötelezett, melynek elemei az alábbiak:

- A projekt előkészítő szakasza: internetes honlap készítése, vagy meglévő honlap esetén a projekthez kapcsolódó tájékoztató létrehozása és folyamatos működtetése, frissítése
- A projekt megvalósítási szakasza: a beruházás helyszínén "C" típusú tábla elkészítése és elhelyezése; fotódokumentáció készítése
- A projekt megvalósítását követő szakasz: sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése; TÉRKÉPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal.

6. KOCKÁZATELEMZÉS

A kockázatelemzés során felmérésre kerülnek mindazok a tényezők, melyek a projekt sikeres megvalósulását, a kitűzött célok elérését megghiúsíthatják, vagy valamilyen mértékben akadályozhatják. A projektet befolyásoló legvalószínűbb kockázatok az alábbiak lehetnek:

- külső tényezőkből adódó kockázatok (környezeti, település-földrajzi, politikai, stb.)
- pénzügyi kockázatok (alaptalan vagy felületes költségtervezésből adódó problémák, likviditási nehézségek, tárgyi eszközöket érő elemi károk felmerülése, stb.)
- tevékenységből fakadó kockázatok (működési és működtetési zavarok, alacsony hatékonyságú információáramlás, helytelen ütemezés vagy nem megfelelően betartott ütemterv, stb.)
- emberi erőforrásokkal kapcsolatos kockázatok (kompetenciahiány, motivátlanság, együttműködési készség hiánya, érdektelenség stb.)

A kockázatok azonosítása, súlyának meghatározása, és azok módosulásának nyomon követése a projekt megvalósításának teljes időtartama alatt folyamatos, így megfelelő felkészültség mellett a problémák kezelhetők, korrigálhatók.

A várható kockázatok elemzése nagy előnyt jelent a projekt sikeres megvalósításában, mivel segítségével előzetesen fel lehet készülni bekövetkezésükre és az abból adódó problémák kezelésére. A számításba vett kockázatok megelőzésére, csökkentésére előzetes stratégiák kerültek kidolgozásra, melyek az alábbiakban kerülnek bemutatásra:

- **Emberi/Humán erőforrásokhoz kapcsolódó kockázatok** – A projekt megvalósításában alkalmazandó humán erőforrás – tehát a feladatokat végző munkavállalók - (pénzügyi vezető, projektmenedzser, szakmai vezető) a pályázó szervezethez szorosan kapcsolódik, hiszen a megbízandó munkatársak a támogatást igénylő alkalmazásában állnak. A projekt megvalósításában részt vevő munkavállalók az általuk ellátandó feladatkörhöz kapcsolódóan releváns szakmai tapasztalattal, hasznosítható kompetenciákkal és alkalmas végzettséggel rendelkeznek, így vonatkozásukban jelentős kockázati tényezők felmerülése nem várható.

További emberi kockázatot jelenthet a megvalósítás során a célcsoport érdeklődésének hiánya és lemorzsolódása. Az esetlegesen jelentkező kezdeti érdektelenség elkerülése érdekében a célcsoport elérését, megszólítását, bevonását célzó tevékenységeket megfelelően, a célközönség számára testhezálló, érthető módon kell végezni. Ennek érdekében előzetesen meghatározásra kerültek azok az elérési utak, kommunikációs formák, melyek ebből a szempontból leginkább sikeresek lehetnek. A megvalósítás során jelentkező lemorzsolódás – ezáltal a részvétel hiánya – megelőzése érdekében a pályázó igyekszik minél inkább személyre szabott foglalkozásokat megvalósítani, melyeknek köszönhetően

a résztvevők fejlődése egyénileg is nyomon követhető, így a felmerülő problémákra (mint például az érdeklődés elvesztése) is egyszerűbben található megoldás.

- **Szervezeti kockázatok** – Minden szervezet meghatározott törvényi keretek között működik, ezért az esetleges törvényi változások folyamatos kockázati tényezőt jelentenek a szervezetek működésében. Tekintettel kell lenni rá, hogy ilyen változások a projekt megvalósításának időszakában is jelentkezhetnek. A támogatást igénylő felkészülten áll az esetleges – működést vagy a projekt megvalósítását befolyásoló – jogszabályi, törvényi változások előtt, a pénzügyi-gazdasági kockázatok megelőzésének és kezelésének érdekében megfelelő kompetenciával rendelkező projektmenedzsert, szakmai vezetőt és pénzügyi vezetőt alkalmaz, akik tapasztalataiknak köszönhetően együttműködnek a lehető legjobb megoldás megtalálásában.
- **Eszközök és immateriális javak** – A szakmai munkát támogató eszközök már a projekt kezdeti szakaszában beszerzésre kerülnek; így biztosítható, hogy minimális kockázati tényezőt jelentsen a megvalósításhoz szükséges eszközök hiánya. A műszaki, minőségbeli kockázatok megelőzésének érdekében fontos a megfelelő kompetenciával és referenciával rendelkező beszállítók felkutatása, a garanciális feltételek előzetes egyeztetése, a kötelezettségek szerződésben történő rögzítése.
- **Pénzügyi források hozzáférhetőségének biztosítása** – Mivel a projekt során felmerülő költségek mindegyike pályázati szempontból elszámolható költségnek felel meg, a támogatást igénylőnek nincs szüksége önerő felhasználására. Az igényelhető támogatási előleg hatásos segítséget nyújt a pályázati forrás hatékony felhasználására.
- **„Verseny társak” tevékenysége** - A településen, térségben megjelenő, társadalmi együttélés javítását célzó rendezvények, programok megjelenését a támogatást igénylő nem tekinti kockázati tényezőnek, a hasonló eseményeket megvalósító szervezetekre nem tekint verseny társként. A pályázó elsődlegesen az együttműködési lehetőségek felkutatására helyezi a hangsúlyt: a hasonló programokat megvalósító szervezetekkel igyekszik megfelelő és eredményes szakmai kapcsolatot ápolni, hiszen a felek közt folytatott eszmecsere és kooperáció hatékonyan mozdíthatja előre a megvalósítást. Az azonos társadalmi réteget megszólító közösségi események a célcsoport megtartása szempontjából kockázatot jelenthetnek, de megfelelő marketing tevékenységgel kezelhetők. A támogatást igénylő célja, hogy olyan, személyre szabott, egyéni megoldásokat kínáljon a célcsoport számára, melyek garantálják a résztvevők sikeres elérését és megtartását.

Jelen pontban a Projekt teljes körű és releváns kockázatainak azonosítása történik a kockázatelemzés, kockázatok azonosításával és a kezelés lehetséges eszközeinek bemutatásával.

A Támogatást igénylő már a Projekt megtervezése során figyelembe vette a megvalósítás során lehetséges külső és belső kockázatokat, különös figyelmet fordított az esetlegesen felmerülhető összes a megvalósíthatósági kockázatelemzésére, azok minimalizálására és lehetőség szerinti megelőzésére, szükség szerint kezelésére és megoldására.

Ennek megfelelően a Támogatást igénylő kiemelten kezeli:

- a Projekt lehetséges külső és belső kockázatainak a beazonosítását,
- erősségük és bekövetkezési valószínűségük alapján a kockázatok besorolásának meghatározását, valamint a
- kockázatkezelés módjának meghatározását.

A kockázat azonosítás célja annak megállapítása, hogy melyek a Támogatást igénylő jelen Projektjében meghatározott Projektjének célkitűzéseit, illetve megvalósítását veszélyeztető főbb kockázatok.

A Projekt kockázatelemzése során meghatározásra kerültek az egyes kockázati kategóriákon belül felmerülő kockázati elemek, melyekhez kapcsolódóan meghatározásra kerül a bekövetkezés valószínűsége és hatása, melyek alapján a kockázatok kategóriákba sorolhatók.

A kockázati tényezőnek nyilvánított, jelen megvalósítási tanulmányban rögzített kockázati esetekhez hozzárendelésre kerül azok kezelésének módja.

A kockázati tényezők beazonosítása, azok besorolása, valamint a kockázat kezelési eljárásokat kidolgozása a Projekt szintjén elkészítésre került.

Projekt szintű kockázatok és kezelésük

Kockázat: a nem kívánt esemény bekövetkezési valószínűségének és az esemény következményeinek az együttese. A kockázat lehet véletlenszerű esemény, hiányos ismeret vagy információ.

Eredendő kockázat: amely szabálytalanságok vagy a megvalósítás során fellépő hibák előfordulásának kockázata,

Ellenőrzési kockázat: az e hibákat vagy szabálytalanságokat meg nem előző illetve fel nem táró folyamatba be nem épített ellenőrzési eljárásokból fakadó kockázat.

A kockázatok forrása lehet a Projectre nézve külső eredetű kockázat, vagy a Projekt saját tevékenysége (vagy annak hiánya) hatására kialakuló kockázat.

A kockázatkezelés állandó, ciklikus folyamat, amely az alábbi lépéseket tartalmazza:

1. A kockázat azonosítása;
2. A kockázat értékelése;
3. Elfogadható kockázati szint meghatározása;
4. A kockázatokhoz kapcsolódó lehetséges reakciók azonosítása;
5. A kockázatokra adható válaszok mérlegelése;

6. A válaszintézkedés beépítése, és a kialakított keret rendszeres felülvizsgálata.

A kockázatkezelés stratégiai szemléletű megközelítésének kulcsa a kockázatok beazonosítása a fő célkitűzések tükrében. A hatékony kockázatkezelés eszköze Projekt szervezeti team létrehozása, amely meghatározza a Projekt tevékenységéhez kapcsolódó kockázatokat és a projektterv alapján értékeli a szükséges intézkedéseket.

A projekt megvalósítás során azonosított külső és belső kockázatok és a kezelés lehetséges eszközeinek bemutatása

KÜLSŐ KOCKÁZATOK

Kockázat típusa	Kockázati tényező leírása, jellege	A kockázat kezelésének illetve megelőzésének minimalizálásának módja, eszköze	Kockázat bekövetkezési valószínűség	Projektre gyakorolt hatás
KÜLSŐ KOCKÁZATOK				
1. Jogszabályi környezet változása	a.) az állam olyan új törvényt, vagy jogszabályt vezethet be, amely megnehezítheti a projekt végrehajtását	- nagyfokú (naprakész) alkalmazkodás az aktuális jogi környezethez; - jogi tanácsadás igénybevétele; - ha az új tv. vagy jogszabály miatt indokolt és elkerülhetetlenül szükséges TSZ módosítás;	alacsony	nagy
2. Külső pénzügyi-gazdasági, finansziális kockázatok	a.) a támogatási döntés-, és az előleg kifizetése esetlegesen elhúzódhat, így az első évre tervezett fejlesztések az ütemtervhez, képest késve indulhatnak	- az 1. évre tervezett fejlesztések előkészítését (pl. a megfelelő kivitelező kiválasztásának előkészítését) már a pályázat benyújtását követően elkezdtem;	alacsony	közepes
	b.) a támogatási döntés esetleges elhúzódása miatt, a projekt megvalósításra rendelkezésre álló idő csökken	- a projekt ütemezés átdolgozása, valamint az egyes projektfeladatok párhuzamosítása;	alacsony	nagy
	c.) a Támogató a költségvetésben lévő igényelthez képest, kisebb támogatási összeget ítél meg a projektgazda számára a projekt megvalósítására	- a tervezett tevékenységek és azokra fordítható keretek felülvizsgálata, a projekt	közepes	nagy

		pénzügyi tervének módosítása;			
	d.) a projekttervezés során a költségvetésben előzetesen kalkulált költségekhez képest, a megvalósítási időszakban a vonatkozó költségek emelkedhetnek	- szükség esetén egyéb források (pl. fenntartói támogatás) bevonhatóságát biztosítjuk a nem várt-, vagy plusz költségek fedezetére; - a költségek átcsoportosítási lehetősége biztosított;	alacsony	nagy	
2.	Külső pénzügyi-gazdasági, finansziális kockázatok	e) a végrehajtás során a külső szolgáltató(k), vagy vállalkozó(k) nem a projekt költségvetésnek megfelelő összegben vállalja(k) az adott szolgáltatást, tevékenységet	- pozitív támogatói döntés esetén, a támogatási határozat átvételét követően, de még az előleg átvétele előtt elkezdem a külső szolgáltatók, kivitelezők kiválasztását; - kiemelten vizsgáljuk a vállalkozó szakmai referenciáit, a partnerek ajánlásait, a vállalt szakmai-pénzügyi garanciákat a kiválasztásra kerülő vállalkozó esetében	alacsony	közepes
3.	Társadalmi szempontok, kockázatok	a) a helyi "közvélemény" érdektelensége, esetleges ellenszenvé a projekt iránt	- a helyi közösség előzetes többkörös tájékoztatása és a nyilvánosság lehető legszélesebb biztosítása; - ösztönző kampányok, tájékoztató programok;	alacsony	nagy
4.	Egyéb kockázat pl. szélsőséges időjárás (havária)	a) az ütemtervben a beruházáshoz kapcsolódó (pl. felújítási, átalakítási) munkálatok előzetesen kalkulálthoz képest késve indulnak, vagy elhúzódnak	- a beruházásra vonatkozó idő tervezésekor már beépítettünk tartalékidőt az ütemtervbe; - az egyes beruházásra vonatkozó munkálatok párhuzamosítása;	közepes	alacsony

Külső pénzügyi- gazdasági, finansziális kockázatok

Tekintettel arra, hogy a Projektből nem keletkezik bevétele a Támogatást igénylőnek, valamint a Projekthez saját forrás nem szükséges, valamint az előkészítési költségeket a Támogatást igénylő a Támogatás terhére elszámolhatja pozitív bírálat esetén, kevés az olyan tényező, amely pénzügyi szempontból számottevően befolyásolhatná a Projekt eredményességét.

A pénzügyi kockázatok feltárásánál ezért azt elemeztük, hogy az egyes költségek paramétereinek változása, illetve az ezekre ható tényezőknek a tervezettől való eltérése mennyiben befolyásolja a Projekt sikeres megvalósulását. Vizsgáltuk a szükséges erőforrások meglétét, az utófinanszírozáshoz kapcsolódó likviditást biztosító forrásokat és felmerülhető költségeket.

A pénzügyi kockázatok szempontjából alapesetnek tekinthető a Projektnek Felhívás szerinti feltételekkel történő megvalósulása, azaz amikor a Projekt pénzügyi kifizetési előlegigénylés és többszöri kifizetési kérelem benyújtása által történnek.

A projektvégrehajtás pénzügyi erőforrását a 100%-os mértékű támogatás biztosítja. Tekintettel az előlegelhívás lehetőségére, a Projekt teljes időtartama alatt fenntartható a likviditás. Amennyiben a Projekt pénzügyi és szakmai ütemezése egyenletes, a költségek biztosítottak.

Az optimista forgatókönyv esetén a Projekt támogatása előfinanszírozási formában történik, így a Támogatást igénylőnek nincs szüksége saját pénzügyi erőforrást elkülöníteni a fejlesztésekre.

A Projekt legnagyobb pénzügyi kockázatát az jelenti, ha nem kerül támogatásra, hiszen ekkora volumenű kiadást a Támogatást igénylő nem tud elkülöníteni a társadalmi befogadás előmozdítására helyben. Ez az eset tekinthető a pesszimista forgatókönyvnek, hiszen ebben az esetben a Projekt nem valósulna meg.

Nem jelent valós számottevő kockázati tényezőt az idő, azaz a kifizetések esetleges csúszása sem, mivel az ebből eredő likviditási kockázat 50%-os előlegigénylés lehetősége mellett és megfelelő tervezéssel minimalizálható. Nagy valószínűséggel még egy esetleges kismértékű késés a Támogató részéről sem befolyásolja a projektet számottevően, vélhetően nem lesz hatása a Projekt eredményességére sem. Tekintettel arra, hogy a felmerülő költségek nemzeti valutában jelentkeznek az árfolyamkockázat jelen projekt szempontjából nem releváns. Az ÁFA mértékének növekedése negatív irányban befolyásolná a projekt megvalósítását, de ez egy nem várható, nem reális kockázat a megvalósítás alatt.

A jelen Projekt esetén – a kockázatok elemzése alapján levonható az a következtetés, hogy az alapeset illetve az optimista forgatókönyv egyike esetén sem szükséges a Támogatást igénylőnek saját pénzügyi erőforrás elkülönítése, az utófinanszírozott költségvetési tételekre igénybe vehető 50%os előleg, amely önmagában képes megteremti a projekt likviditását.

A pénzügyi kockázatot nagymértékben csökkenti, gyakorlatilag minimalizálja a támogatási előleg jogszabályban meghatározott jelenlegi mértéke. A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletben meghatározott biztosítékmentesség (84.§ (1) m) bekezdés) mellett a Támogatást igénylő a támogatott tevékenység megkezdéséhez, illetve a Projekt likviditásának biztosítása érdekében a támogatási szerződés

megkötésekor a megítélt támogatás 50%-ának megfelelő, de legfeljebb 1 Mrd Ft összegű előlegre jogosult. További stabilitást jelent a pénzügyek terén a többszöri kifizetési igénylés benyújtásának lehetősége.

A Projekt pénzügyi lebonyolítása úgy került megtervezésre, hogy végig biztosított lesz mind a Támogatást igénylő, mind pedig a Projekt likviditása. A Támogatást igénylő likviditási tervvel a Projekt lebonyolítására valamint a szervezet működésére vonatkozóan is rendelkezik, mely folyamatos frissítéseken, aktualizálásokon megy keresztül a lebonyolítás során.

A Projekt végrehajtásához szükséges pénzügyi erőforrások rendelkezésre állnak, illetve a fenntartásához szükséges erőforrások biztosításáról a Támogatást igénylő gondoskodik.

A jogszabályi környezet megváltozásából eredő kockázatok

A jogszabályi környezet megváltozása kockázati tényezőként jelenik meg Projektben. A jogi kockázatok közé sorolandó a kapcsolódó jogszabályi környezet esetleges megváltozása, azonban ennek a bekövetkezési valószínűsége rendkívül alacsony

Amennyiben mégis negatív hatású jogszabályi változások lépnének életbe, (pl. ÁFA emelés, közbeszerzési szabályok szigorúbbá válása) az jelentős hatással lehetne a Projekt megvalósulására.

A kockázat kezelési módja az intenzív lobbizás a jogalkotók irányában, valamint alternatív forrásbevonási lehetőségek keresése a Projekt céljainak elérése érdekében, végszükség esetén a TSZ mordsítására vonatkozó kérelem benyújtása a Támogató felé.

Társadalmi szempontok, kockázatok

A társadalmi kockázatok között említendő a Projekt felé elutasító közvélemény, mint kockázat. Ennek bekövetkezési valószínűsége átlagos, azonban a Projekt egyes elemeit, valamint az átfogó cél megvalósulását veszélyeztetheti.

A kezelés tervezett módja egy előzetes és egy átfogó helyi többkörös kommunikációs kampány indítása a társadalmi befogadás erősítése érdekében, amely a Projekt célját és fontosságát tudatosítja a helyi társadalomban. Az ösztönző kampányok, tájékoztató programok célja a helyi közösség tájékoztatása és a nyilvánosság lehető legszélesebb biztosítása.

Egyéb kockázat szélsőséges időjárás (pl. havária helyzet)

Az egyéb kockázatok között megemlítendő, ha a kedvezőtlen, szélsőséges időjárási helyzet miatt a kapcsolódó (pl. felújítási, átalakítási) munkálatok előzetesen kalkulálthoz képest késve indulnak, vagy azok elhúzódnak. Ez a kockázat a Projekt egészének szempontjából nem jelentős, hiszen az összköltség 10%-át érinti, valamint megfelelő ütemezéssel megelőzhető, jól kezelhető.

A kezelés tervezett módja egy előzetes körütekintő időbeli ütemezés, pl. a beruházásra vonatkozó idő tervezésekor már beépítettünk tartalékidőt az ütemtervbe, végszükség esetén az egyes beruházásra vonatkozó munkálatok párhuzamosíthatóak.

BELSŐ KOCKÁZATOK

Kockázat típusa	Kockázati tényező leírása, jellege	A kockázat kezelésének, megelőzésének, minimalizálásának módja, eszköze	ill. kockázat	Kockázat bekövetkezési valószínűsége	Projektre gyakorolt hatás
BELSŐ KOCKÁZATOK					
1. Belső pénzügyi-gazdasági, finansciális kockázatok	a.) a kifizetési igénylések hiánypótlásai miatt, a kifizetései csúszhatnak, így a támogatási összeg lehívása elhúzódhat	- a projekttervezés során ésszerű ütemezés (tartalékidők beépítése); - pontos kifizetés igénylések; - átgondolt fizetési határidő a kötelezettség vállalásnál;	közepes	közepes	közepes
	b.) a költségvetés tervezetben nem szereplő előre nem vár kiadások, a vállalt tevékenységek megvalósítása során	- a projekttervezés során ésszerű, átgondolt költségvetés összeállítása indikatív árajánlatok alapján; - szükség esetén egyéb források (pl. fenntartói támogatás) biztosítása	alacsony	közepes	közepes
	c.) a költségvetés tervezetben lévő eszköz(ök) nem megfelelő(ek) a vállalt tevékenység(ek)hez, vagy az eszköz meghibásodik	- a pályázati költségvetés összeállítása során már figyelembe vettük a különböző eszközök, típusait, gyártói adatlapját, a forgalmazó	alacsony	közepes	közepes

		által vállalt garancia időtartamát,		
2. Szervezeti- és intézményi kockázatok	a.) a projekt keretében a megvalósításba bevont és a partner intézmények körében felléphet alacsony motivációs szint	- a projekt céljainak megismertetése és elfogadtatása már az előkészítés során; - hatékony és rendszeres belső kommunikáció a projektbe bevont intézmények és a projektszervezet különböző hierarchia szintjei között;	alacsony	nagy
	b.) projekt megvalósítás során a projektmenedzsment szervezetben a humánerőforrás változhat, kulcs munkatársak, vezető személyek esetleges visszalépése	- körültekintő projekt előkészítés és a projektmenedzsment humán erőforrás kiválasztása során; - tudatos projektmenedzsment a szükséges szakmai erőforrás állandó rendelkezésre állásához;	alacsony	nagy
	c.) a projekt megvalósítás során új intézmény(ek) belépése	- folyamatos bevonás, felkészítés a projektbe kapcsolódó új intézmények számára. - belső szabályozás megalkotása, az új szereplők belépésének megkönnyítésére;	alacson	alacsony

	<p>d.) abszorpció, kockázat: a párhuzamosan futó egyéb projektek menedzselési feladatai csökkenthetik a projektmenedzsment erőforrásait</p>	<p>- hatékony szervezés a projektmenedzsment működésében; - szükség esetén külső szakértő(k) bevonása a projektbe;</p>	<p>alacsony</p>	<p>közepes</p>
	<p>e.) a bevont (partner) szervezet esetleges visszalépése (kilépése) vagy kései (esetleg nem) teljesítése, (pl. adatot nem szolgáltat a vezető részére)</p>	<p>- a partner szervezet körültekintő kiválasztása meglévő együttműködések alapján; - belső szabályozások (eljárásrendek, szabályzatok) megalkotása, - hatékony és rendszeres kommunikáció a projektbe bevont intézmények és a projektszervezet különböző hierarchia szintjei között; - projektmenedzsment feladatokat a vezető által megbízott külső szolgáltató projektmenedzser és pénzügyi vezető látja el;</p>	<p>alacsony</p>	<p>közepes</p>
<p>3. Megvalósítás során fellépő szakmai kockázatok</p>	<p>a.) az előzetesen kiválasztott célcsoportok érdektelensége a projekt -, illetve a vállalt tevékenységek, vagy a rendezvények iránt</p>	<p>- a projekt célcsoportjainak körültekintő és részletes szakmai kiválasztása;</p>	<p>alacsony</p>	<p>nagy</p>

		- kiválasztott célcsoportok megismertetése a projekt céljaival már az előkészítés során;		
		- hatékony és rendszeres külső-belső kommunikáció		
	b.) tervezett helyszínen rendelkezésre megnövekedett érdeklődésnek) megfelelő befogadóképességű vagy terem, vagy vállalt ellátására	megvalósítási nem áll (a fektettünk a megfelelő helyszínek kiválasztására, olyan helyszínek kerültek kiválasztásra, ami a tervezetthez képest több érdeklődő befogadására képes és megfelelő infrastruktúrával ellátott;	alacsony	közepes
4. Egyéb szempontok , kockázatok	a.) a projekttervezés során az előzetesen tervezett és az elért eredmények elmaradhatnak egymástól (a vállalt létszámot, indikátorokat nem sikerül teljesíteni)	- a projektmegvalósítás során állandó és rendszeres monitoring, az indikátorok teljesítésének folyamatos felülvizsgálata.	közepes	közepes

Szervezeti-és intézményi kockázatok

Új szereplő belépése a folyamatba nem jelent valós kockázatot, bekövetkezésének valószínűsége alacsony. Ha ez bekövetkezik, a hatása jelentéktelen, mert a Projektben az egységes működési szabályok a támogatási kérelemben, és a Támogatási Szerződésben előzetesen meghatározásra kerülnek.

A kockázat tervezett kezelési módja egyszerű, hiszen a belépő új szervezet köteles átültetni a működési szabályokat a saját tevékenységére.

Abszorpciós képesség alacsony voltából adódó kockázat, a párhuzamosan futó projektek menedzselési kockázata rendkívül alacsony, mivel jelenleg a Támogatást igénylőnél nem lesz olyan projekt 2018-2020 között, ami veszélyeztetné jelen Projekt zavartalan lebonyolítását.

Amennyiben ez bekövetkezne, hatása jelentős lenne, hiszen pénzügyi és humán erőforrás elszívó hatást válthatna ki a jelen Projekttel kapcsolatosan. Fontosnak tartjuk megjegyezni azonban, hogy csak olyan projektek kerülnek megvalósításra a szervezetnél, amelyek számára biztosított a megfelelő pénzügyi fedezet és a humán erőforrás. Ennek érdekében jelen Projekt lebonyolításához saját szakemberek mellett külső tanácsadó cég bevonására kerül sor.

Belső pénzügyi- gazdasági, finánciális kockázatok

Kockázatot jelent, ha a kifizetési igénylések sorozatos hiánypótlásai miatt, a kifizetések csúsznak, így a támogatási összeg lehívása időben is elhúzódhat.

A kockázat megelőzhető a projekttervezés során alapos ésszerű ütemezéssel (tartalékidők beépítése), minimalizálható a KSZ aktuális igényei, elvárásai szerint készített pontos kifizetés igénylésekkel, mérsékelhető az átgondolt fizetési határidő meghatározás a kötelezettség vállalásoknál.

Kockázatot okoz, ha a költségvetés tervezetben nem szereplő előre nem vár kiadások merülnek fel, a vállalt tevékenységek megvalósítása során. A kockázat abban az esetben következhet be, amennyiben a végrehajtási időszak alatt nem áll rendelkezésre megfelelő mértékű saját forrás. Ennek kockázata megfelelő éves tervezéssel, illetve a tervezett költségvetés betartásával megelőzhető.

A kockázatkezelés tervezett módja a szigorú és pontos tervezés, költségvetés kialakítás, valamint a hatékony erőforrás gazdálkodás. A kockázat minimalizálható a projekttervezés során ésszerű, átgondolt költségvetés összeállításával, illetve indikatív árajánlatok alapján történő költségtervezéssel. Szükség esetén egyéb források (pl. fenntartói támogatás) biztosítása, rendelkezésre állásával.

Megvalósítás során fellépő szakmai kockázatok

A vonatkozó szakmai stratégiák megváltozásának kockázata alacsony. A kockázat bekövetkezése esetén a Projekt egyes elemei módosulhatnak, illetve megvalósulásuk elmaradhat.

A kezelés tervezett módja a vonatkozó szakmai stratégiák alapján a Projekt egyes elemeinek újratervezése.

Kockázatot jelent, ha az előzetesen tervezett megvalósítási helyszínen valamiért mégsem állna a Projekt keretében rendelkezésre, vagy ha az esetlegesen megnövekedett érdeklődésnek nem megfelelő befogadóképességű helység vagy terem, de előfordulhat, hogy az infrastruktúra nem megfelelő a vállalt tevékenységek ellátására. A kockázat minimalizálható, megelőzhető a saját tulajdonú helyszín kiválasztásával, valamint azzal, hogy már az előkészítés során nagy hangsúlyt fektettünk a megfelelő helyszínek kiválasztására, így olyan helyszínek kerültek kiválasztásra, ami a tervezetthez képest több érdeklődő befogadására képes és megfelelő infrastruktúrával ellátottak.

Kockázatkezelési stratégia

A szükséges erőforrások mértékének meghatározása, rendelkezésre állása a Támogatási kérelem beadását megelőző alapos pénzügyi tervezés során került megalapozásra.

A jelen Projekt 100%-os támogatási intenzitással valósul meg, tehát a Támogatást igénylőnek nem szükséges saját forrást biztosítania a Projekt megvalósításához. Az esetlegesen felmerülő előfinanszírozási igényt a Támogatást igénylő saját forrásainak terhére biztosítja. A terveknek megfelelően megvalósított Projekt esetén előfinanszírozásra nem lesz szükség, hiszen az 50%-os előleg lehetővé teszi a folyamatos pénzügyi stabilitást.

Az utófinanszírozott tételek esetében felmerülő esetleges likviditási problémát tehát jelentősen lecsökkenti a pályázók által igénybe venni kívánt 50% mértékű előleg.

A Projekttel kapcsolatos kifizetési igénylések ütemezése szintén körültekintően kalkulált, az egyes kifizetési kérelmek előkészítése esetén alapvető, hogy a költségek nyilvántartása, terv-tény kontrollja folyamatos és naprakész. A menedzsment pénzügyi apparátusa mintegy előrejelző, technikai segítségnyújtó és tanácsadó szerv is a menedzsment számára a tervezett ütemezésnek megfelelő előrehaladás biztosítása érdekében. A szállítókkal való előzetes egyeztetések és bizonylatellenőrzési tevékenység (számla/szállítólevél és alátámasztó dokumentumok, mellékletek előzetes vizsgálata még a teljesítés és kifizetés előtt) mellett tovább csökkenti a kifizetési igénylések időigényét és a támogatás-lehívás késésének lehetőségét.

A Projekt eredményeinek pénzügyi fenntarthatósága biztosított, a Támogatást igénylő a fenntartási költségeket költségvetési tervében szerepelteti. A Támogatást igénylő rendelkezik saját forrásokkal és egyéb bevételekkel (pl. adományok, SZJA 1%-ából származó támogatások, más hazai és nemzetközi pályázati források), amelyek egy részét szükség szerint szintén tudja a nem tervezett vagy várt költségekre fordítani.

A Projektfinanszírozás stabilitását alapozza meg az is, hogy a Támogatást igénylő a projekt terhére vállalt kötelezettségvállalásai, szerződéskötései során a 30 illetve 45 napos fizetési határidőt határoz meg. A projektfinanszírozás további kockázatát csökkenti az is, hogy a Támogatást igénylő elkötelezett a Projekt eredményes és sikeres végrehajtása érdekében, így amennyiben a jelenlegi információk alapján kiegyensúlyozottra tervezhető likviditás esetlegesen felborulna vagy gyengülne, akkor első lépésként a feladatok átstrukturálásával igyekezik a problémát kezelni.

Amennyiben a fenti megoldás szükségessé válik, a Támogatást igénylő a Támogatóval is egyeztet a megoldási lehetőségekkel kapcsolatban. Ennek szükségességére vonatkozó kockázat viszont nem számottevő a Projekt megalapozott tervezését, kiegyensúlyozott megvalósítását és finanszírozás-technikailag igen kedvező lehetőségét figyelembe véve.

A Projekt pénzügyi és szakmai ütemezése az utófinanszírozás (a pénzügyi források időbeni eltolódása) tényével számol, illetve rendelkezésre áll olyan mértékű előleg, illetve saját forrás, amely a likviditást biztosítja.